

Achesonin viholliset joutuivat häviölle

LIITE VARAINMYÖNNYTYSLAKIIN
OLISI "SAKSITTANUT" PALKKANSA

Washington, heinäk. 27 p:nä — Edustahuone 171 sääntöä 81 vastaan saattoi eilen häviölle republikaanien suunnitellun "saksittajan" valtioishteeri Dean Achesonilta palkan siinä oivossa, että olisivat sen kautta voineet pakottaa hänet pois virastaan.

Laki senaattiin

Vain kaksi demokratia, E. E. Cox, Georgianista ja John Bell Williams, Mississippista, huomattiin äänestyksessä liittyneen Achesonin "erottamista" suosivien sakkien, kannattamalla republikaanien sitä tarkoitus tarten laatimaa lakiliidettä \$1,051 milj. varainmyönnötyslakiin, joka koski valtio-, kauppa- ja oikeusviraston käyttövaroja alkaneele fiskaalivuodelle.

Kun edustajahuone oli saattanut Achesonin vastaisen esityksen häviölle, varoja koskeva laki hyväksyttiin huutoäänestyksellä ja lähetettiin senaattiin. Republikaanit yrittivät lähtetä sen takaisin valiokunnalle, mutta se nimiaänestyksessä hävisivät.

Useita kymmeniä republikaaneja liittyi demokraattien enemmistöön hävittämään tämän kauden tekeillä olleen suunnitelman sen jälkeen, kun liitteistä oli käyty pitempi ja katkera väittely. Yhteento tapahtui sen jälkeen, kun demokraattien taholta haastettiin Achesonin vihollisten käyttämään "perustuslaillisia keinoja", virallista virkavirheistä syytteen asettamista, jos kerran katsovat hänet kelvottomaksi hoitamaan valtioishteerin virkaa.

Republikaanit epäonnistuivat myös toissakin saksittamisyrittäyksessä, kun koettivat supistaa \$15 milj. siitä \$85 milj. summasta, joka esitettiin myönnettäväksi valtioviraston "Amerikan äänen" käyttövaroiksi. Tässä jutussa hävisivät republikaanit äänestyksessä sen jälkeen, kun demokraattien johtajat olivat huomautaneet edustajahuoneen varainmyönnötyslakikannan jo supistaneen \$30 milj. ulkomasta tiedotusrahastosta, joka oli alkuperäisesti esitetty hallituksen taholta.

Menettelyä ei hyväksytty

Useat republikaanit ja demokraatit sanoivat olevansa Achesonia ja hänen ohjelmansa vastaan, mutta eivät kuitenkaan katsooneet sitä rehelliseksi toiminnaksi erottaa häntä "takaoven" menettelytavalla. Lakiliitteen suunnittelijat, republikaanit, kyllä myönsivät, että vaikka liite olisikin hyväksytty, Acheson olisi voinut olla virassaan siinäkin huolimatta, jos olisi halunnut palvella hallitusta ilman palkkaa. Väittivät kuitenkin, että liitteen hyväksyminen olisi näyttänyt, että tätä kongressi on menettänyt luottamuksensa Achesoniin.

Achesonia vastaan tähdätyn liitteen esitti Californian republikaanien edustaja John Phillips ja oli hänellä edustajahuoneen republikaanien konsernin virallinen kannatus. Phillips sanoi edustajahuoneelle, että liitteen sanamuoto oli kohdistettu yksinomaan Achesoniin, joka kerran oli jäsen Washingtonin lakifirmassa, joka oli edustanut ulkomaisia hallituksia täällä käydyissä oikeusjutuissa.

Väittely liitteenä oli kumulanainen, yhdeltä puolen syytettiin republikaaneja siitä, etteivät uskalla laillailla keinoilla potkia miestä virastaan, vaan ryhtyivät siihen peittelemällä pyyteensä lakiliitteen ja kehoittivat liitteen ryhtymään perustuslain myöntämiin toimenpiteisiin, jos kerran huomauttavat ja ovat vakuuttetut, että mies on kelvoton täyttämään hänelle uskottua virkaa.

Republikaanien taholta protestoitui toiselta puolen annettuja iskuja ja esitettiin, että annettakoon kansan ratkaista vuoden 1952 vaaleissa, onko Acheson täyttänyt miehen tavalla tehtävänsä. Huomauttaja oli Californian republikaanien edustaja Donald L. Jackson, joka sanoi vastustaneensa republikaanien esittämää liitettä ja sanoi "sen merkitsevän enemmän sitä, että mies, jolla on viikset, ei voi palvella yleisessä virassa."

Sentin rahoista kova puute

Boston, heinäk. 27 p. — Bostonin Federal Reserve-pankki on pyytänyt uuseuvalantilaisia tyhjentämään koti-pankkinsa sentin rahoista ja tuomaan ne pankkeihin, sillä niistä on tuntuva puute. Pankin edustaja on sanonut "kymppipisteistäkin" olevan huomattavan puutteen ja toivotaan nekin tyhjennettäväksi kotipankkeista paikallisiin pankkeihin vietyväksi, joissa ne vaihdetaan suuremmiksi rahkoiksi.

Venäjän kaivokset orjatyövoiman hengen uhkana

Washington, heinäk. 26 p. — Valtioviraston "Amerikan ääni" on ohjelmaliitteessään kertonut orjatyöstä olevien miesten uranikaivoksissa olevan pakotetut laskeutumaan lähes 500 jalkaa alas kaivantoon jyrkkiä putikkaita myöten ja tikkaiden jyrkkyyden takia moni mies on menettänyt henkensä pudotessaan kaivokseen.

"Amerikan ääni" lähetyksessään esitti sen silminnäkijän kuvausta elämästä Venäjän hallitseman Itä-Saksan uranikaivoksilla. Kuvausten mukaan on korkealaatuinen malmi niin arvokasta, että se kuljetetaan lentoteitse Leningradiin Venäjän atomiteollisuuden ohjelman käytettäväksi. Mutta työtävät kuvataan niinkin vanhanaikaisiksi, että malmi kuljetetaan kaivannosta säikeissä, sangoissa ja vieläpä selkärepuissa.

Toisissa "Äänen" saamissa "onsi käden" uutisissa kerrotaan kaivosonnettomuuksista, jotka ovat seurauksena "turvalaitteiden puutteesta, kurjista työtilanteista ja vieläpä sabotoinnista." Viimeisin kaivosonnettomuus, josta hiljattain tiedotettiin, oli tapahtunut Zwickau ulkopuolella lähellä Itä-Saksan ja Tšekkoslovakian rajaa. Tiedotuksen mukaan oli tapaturmassa yhdeksän työläistä menettänyt henkensä ja 15 loukkaantunut.

MacArthur kotona Massa'n matkalta

New York, heinäk. 27 p. — Kenr. Douglas MacArthur palasi eilen illalla kaksi päivää kestäneeltä vierailulta Massan valtiosta ja on ollut erittäin tyytyväinen vierailumatkaansa ja näkemänsä ja myös kiitollinen niistä tuhansista sähköistä, joissa kiitettiin häntä Bostonissa pitämästään puheesta.

Varman lähteen tiedoituksessa sanotaan hänen suunnittelevan useita puheita ulkomaita ja kotimaata koskevista kysymyksistä maan eri osissa. MacArthurin virallisen edustaja, kenr. majuri Courtney Whitney, on vahvistanut liikkeellä olevan jutun, että useita puheita tullee jatkossa, vielä pitämään, mutta mitään varmempaa niiden suhteen ei vielä ole suunniteltu. "Hän on saanut puhujakutsuja melkein kaikkien valtioiden laivalaattajakunnilta tässä maassa ja monilta tunnetuilta yksityisiltä järeiltä maan eri suunnilla," sanoi Whitney ja "hän tulee vastaanottamaan joitakin niistä kutsuista."

Whitney sanoi MacArthurin olevan erittäin hyvilläni siitä vaikutuksesta, minkä keskiviikkona Bostonissa pitämänsä puhe oli tehnyt, jossa puheessaan hän erikoisen ankarasti iski hallitusta. Mitä taas tulee tarjottuihin toimiin, joita on tullut useita liikelaitoksilta, kenraali ei niiden suhteen ole tehnyt vielä minkäänlaista päätöstä.

Muutos maailman timanttikauppaan

Montreal, Canada, heinäk. 27 p. — Tri John Williamson, joka v. 1940 löysi satumaisen rikkaan timanttikentän Itä-Afrikassa, jättää uusia vuottaan lopussa päättyvän sopimuksen timanttimonopoliin kanssa ja perustaa oman kauppasyhteisönsä, aiko malla silti lyödä hintoja nurin.

Williamson on ehkä maailman rikkain vanhapaika. Hän saa keskimäärin 500 naimatarjousta viikossa narsilta, jotka haluavat päästä upporikkaan miljoonikon päivien sulostuttajiksi. Mutta milloin hän on kotonaan täällä, hän kuluttaa aikansa lueskelemaan tai timanttien laitteluun.

Ankan urkosmyrskyn aikana murtovarkaastakin tulee rehellinen ihminen.

Liittoutuneitten kilpailtava Venäjää vastaan ilmailussa

Venäläiset pyrkivät valmistamaan enemmän
välittämättä laadun paremmuudesta

Lontoo — Tavalliset kuolevaiset monessa maassa epäilemättä kummastuivat kuullessaan kenr. Hoyt S. Vandenbergin, Yhdysvaltain ilmavoimien päällikön, arkeilemasta sanovan, että liittoutuneitten taistelukoneet Koreassa eivät ole niin hyviä kuin venäläisten koneet.

Tällainen uutinen saapui järkyttävänä. Onko se tosi? Miten olisivat venäläiset ehtineet edelle tässä ankarassa kilpailussa, kun aina on kuultu brittiläisten ylivoimaisuudesta jettmoottorien ja nopeimpien lentokoneitten valmistuksessa?

Mitä tulee Koreassa tapelleisiin koneisiin, niin siellä esiintyneet venäläiset koneet ovat jo vanhentuneita Britannian ja Amerikan koneitten rinnalla. Epämieluisana vain on pidettävä uutista, että venäläiset rakensivat jett-pommittajia neljä vuotta liittoutuneita aikaisemmin. Ja sen jälkeen Venäjällä on valmistettu suurempia ja parempia pommittajia, kykeneviä pommittamaan Britannian rautaverhon takaa lähteneinä. Ja — venäläiset ponnistavat kaikkensa pidättäkkeen pommittajiensa lentomatkaa.

Nyt painaa vaarassa vastaus kysymykseen: Kellä on parhaimmat pommittajat kolmen vuoden kuluttua? Britanniaa edistytään nopeasti. Siellä tehdään nopeampia, estäviä, surmaavammilla työkeillä varustettuja koneita.

Sanotaan: Nyt ei ole varaa jäädä odottamaan, mitä venäläiset onnistuvat rakentamaan. Mutta myöskin: Uskalletaanko ottaa riski tehtaitten muokkaisessa valmistamaan nykyisiä lentokoneita, kun parempia tarvitaan ehkä jo huomenna? Nyt ollaan, sen tietävät Ilmanneuvoston jäsenet Britanniaassa, ponnistamassa voimakasta, kaikkensa yrittävä viihollista vastustusta.

Nykyään Venäjän lentokoneiteollisuus on suurin maailmassa. Kuitenkin tuotannon suuruutta pidetään laatuun tärkeämpänä. V. 1945 venäläiset kuljettivat tehtaitensa kaikki kohtaan saksalaisia tekniikoita. Ja Britanniaa vielä 1947 lähetti Venäjälle 55 parhainta jett-moottoria. Kuitenkin — Britannian ja Amerikan koneet lentävät 700 mailia tunnissa. Mahtavatko venäläiset kiittää koneillaan nopeammin.

Lattimore ollut Venäjän ulkomaa- ohjelman kannattaja

Washington, heinäk. 27 p. — Erästä Massan ulkorakennuksesta joku aika sitten löydettyjen asiakirjojen joukosta on senaatin tutkijakomitea saanut käsiinsä todisteita, jotka osoittavat yhteen aikaan valtioviraston neuvonantajana toimineen Owen Lattimoren kehoittaneen Kauko-Idän tutkivan järjestön v. 1938 antamaan kannatuksensa Venäjän kansainväliselle ohjelmalle, "käyttämällä kuitenkin heidän voimavarojaan." Tämä seikka tuli selville kirjelmästä, joka oli niiden asiapapereiden joukossa, jota takavirkoititiin läntisessä Massachusettsissa.

Asia tuli esille komitean alkaessa tutkimaan Institute of Pacific Relations (IPR) nimistä järjestöä. Komitean puheenjohtaja senaattori McCarran, Nevada, sanoi tutkimuksen tarkoituksena olevan saada selville, onko "hallitusvastaist vaikeutet" ollut minkälaisena tekijänä Amerikan Kauko-Idän ohjelmassa.

Ensimmäisenä todistajana ollut Edward C. Carter, yksi IPR:n luottomies, sanoi aikaisemmin toimineen opetusallalla ja kielsi jyrkästi koskaan olleensa kommunisti. Venäjän ohjelmaa koskeva Lattimoren kirje oli päivätty heinäk. 19, 1938 ja koski Venäjän ohjelmaa sekä ohjasi yksityistä IPR-järjestöä, millä tavalla joutaa silloisen Sino-Japanin suhteiden tutkimisen. Kirje oli valokuvattu ja oli sen toimitannut alikomitean neuvonantajaksi Robert Morris.

Kirje oli osoitettu Carterille, joka silloin toimi IPR:n yleissitteerinä ja sanottiin m.m.: "Kiinan suhteiden kunta tuntuu siltä, että on paras pyytellä Kiinan virallisten kommunistien asenteen takana — niin pitkälle ettei tule peitetyksi samalla leimalla — mutta siksi paljon kuitenkin edellä Kiinan liberaaleja, että tulee huomauttaa. Mitä taas Venäjän suhteita, tukekaa Venäjän kansainvälistä ohjelmaa yleisesti, käyttämättä kuitenkaan heidän voimavarojaan ja mikä tärkeintä, niin ettei kukaan, enempää he kuin toisetkaan, voisi käsittää sitä matteleisuudeksi."

Ei sanonut tietäneensä, että Lattimore olisi seurannut kommunistien linjaa eikä myöskään ole uskonut sitä jo en vieläkin siinä varmassa käsityksessä, että Lattimore vastustaa kommunismia.

Myyntivero joutui taas häviölle

Concord, N. H., heinäk. 26 p. — Toisen kerran kuukauden sisällä valtion edustajahuone saattoi häviöön lakialoitteen jossa esitettiin valtion myyntiveroa. Äänestyksessä 228 äänellä 118 vastaan heitettiin syrjään määräämättömäksi ajaksi lakialoitte, jonka oli laatinut Somersetin demokraattinen edustaja James F. Malley ja jossa esitettiin kahden prosentin myyntiveroa joillakin poikkeuksilla, ollen verosta vapaan jokapäiväisessä elämässä käytetyt ruoka- ja juomatarvikkeet. Lain tukijana oli republikaanien hallitusryhmä.

FBI pidättänyt 12 kommunistia

San Francisco, heinäk. 27 p. — Uudessa toimenpiteessä kommunistipuoluetta vastaan FBI pikaisella toiminnallaan pidätti eilen 12 vähempiarvoista kommunistia. San Franciscossa pidettiin, 45-vuotias Mary Bernadette Doyle, oli kahdestoista henkilö, joka pidätettiin eilen illalla. Aikaisemmin oli pidätetty neljä muuta naista ja seitsemän miestä, kaikki vähempiarvoisia kommunistipuolueen toimitsijoita, täällä, Los Angelesissa ja New Yorkissa.

Miss Doyle oli viety nopeasti Yhdysvaltain komissioneri Francis St. J. Foxin eteen, joka asetti hänelle ja kahdelle muulle täällä pidätetylle naiselle \$2500 takauksen kullekin. Komissioneri kuitenkin suostui hallituksen vaatimukseen ja asetti neljälle täällä pidätetylle miehelle \$75000 takauksen. Sanoi ettei korkeampi takaus Miss Doylelle ollut oikeutettu, koska hän on lääkinmällisen hoidon alaisena.

Yleinen kuulustelu union ja yhtymän lakkojutusta

Washington, heinäk. 26 p. — Eräs senaatin alikomitea pitää yleisen kuulustelun täällä tk. 31 p:nä Reed-Price Manufacturing Co:n ja CIO:n terästyöläisten union Worcesterin, Mass., lokali 1315 välisen työmaakiistan johdosta. Työntekijän ja työnantajan suhteita valvovan komitean alikomitean puheenjoht. Humphrey sanoi kuulustelun pidettäväksi vanhaa yliokseen istuntosalissa Capitolin lähellä.

Humphreyn selostuksen mukaan Reed-Priceen tehtaassa on lakko ollut käynnissä viime tammikuun 2 päivänstä saakka ja kaikki yritykset näin valtion kuin liittovaltion välittäjän taholta lakon sopimiseksi ovat olleet turhat. Senaatin alikomitea on kuitenkin kiintynyt työehtojen union paikallisen lokalin esittämään väitteeseen, että Reed-Price Co ei ole pyrkinyt luottamukselliseen neuvotteluun, sanoi Humphrey ja siksi on tästä avoin kuulustelu pääasiallisesti järjestetty.

Tshekit hylänneet U.S:n vaatimuksen

Washington, heinäk. 25 p. — Kommunistinen Tšekkoslovakia on hyljännyt valtioviraston vaatimuksen William N. Oatisen vapauttamiseksi. Vähän sen jälkeen, kun valtiovirasto tästä tiedotti, Alabaman demokraattinen senaattori Sparkman esitti "voimakkaampia toimenpiteitä" vastaukseksi Oatisen vankeuteen sulkeemisesta vakoliusyöksen perusteella.

Yhdysvallat on virallisesti leimannut syytökset Oatisen vastaan pilkiksi ja sanoi hänen vain täyttäneen vapaan sanomalehdistön reporterin tavallisia tehtäviä. Valtioviraston taholta myöskin ilmaistiin, että lähettiläis Ellis O. Briggs oli esittänyt Tšhekin ulkoasiainvirastolle nootin heinäk. 16 p:nä, jossa korostettiin, että Oatis olisi vapautettava. Tšhekin vastaus saatiin Prahaassa ja tiedotettiin siitä Washingtoniin, mutta kummankaan nootin sisältöä ei annettu julkisuuteen. Valtioviraston uutisshiteeri Michael McDermott sanoi vain lehdistöle, että saatu vastaus "ei ollut ydyttävää."

Presidentti tutkii Boyle'n juttua

Washington, heinäk. 27 p. — Pres. Truman uutiskonferenssissaan eilen sanoi tutkivansa lähemmin St. Louis Post-Dispatchin esittämää väitettä, että demokraattien kansalliskomitean puheenjohtaja William M. Boyle, Jr. on saanut \$80000 hyvytyksen eräältä St. Louisin liikkeeltä, joka sai \$565 tuhannen lainan liittohallitukselta. Mr. Truman sanoi, että kaikki mitä hän tietää asiasta on vain se, että hän on lukenut sanomalehdistä, mikä hän voi uskoa mitään koko juttuun, ennen kuin hänellä on tilaisuus lähemmin tutustua kaikkiin puoliin asiassa. Boyle on kieltänyt että hänen hyvytyksensä olisi missään yhteydessä lainan kanssa.

Samaan juttuun St. Louis Post-Dispatchin väitteen mukaan on sekaantunut ent. kotimaisten verojen kantaja itäisessä osassa Missouria, James K. L. Finnegan, jonka olisi pitänyt saada palkkiona suuremman summan kuukausittain. Finnegan, joka juuri hiljakkoin erosi toimestaan, tulee kai tutkittavaksi St. Louisissa liittohallituksen suurlautakunnassa.

PUOLUEETTOMAN ALUEEN KARTOITUS NEUVOTTELUN ALKAJAISKYSYMYKSENÄ

(SAHKOSANOMIA)

SIITÄ SELVITTYÄ TULEE ETEEN
SOLMUINEN AMPUMISEN LOPETUS

YK:n leiri Koreassa, heinäk. 27 p:nä — Yhtyneitten Kansakuntien ja kommunistien edustajien 11: s neuvottelu tänään kesti neljänneksen toista tuntia. YK:n edustajat esittivät suunnitelmansa puolueettoman alueen määrittämiseksi. Kommunistilla ei ollut mitään varattu sitä varten ja pyysivät nämä aikaa huomiseen laatiakseen suunnitelmansa.

Vuokrakiskomman uhreille olisi annettava apua

Washington, heinäk. 26 p. — Kongressissa on kehoitettu suojelemaan asevoimissa palvelevia vuokrakiskonnalta, valtuuttamalla vuokrakiskonttiin voimaan kaikkialla kriittisillä puolustusalueilla ja myöntämällä rakennuslainoja militarikeskusten alueilla. Missourin senaattori Henningsin lakialoitte:

Jäädätyttä kaikki vuokrat kriittisillä alueilla ja asettamalla vuokrakiskonnalle ja asiattomille häätämisille sekä varaisi lain rikkojille rangaistuksena vuoden vankilaa ja \$5000 sakkoo. Valtuuttaisi Reconstruction Finance Corporationin lainaamaan aina \$50 milj. saakka uusien militari- ja siviiliasumusten rakentamiseksi militarikeskuksiin. Hennings on sanonut senaattissa, että hän oli "iävin järkyttetty ja samalla häpeissään" lukiessaan erään senaatin alikomitean raportin vuokrakiskonnasta ja kehoista asunnoista suurien sotilaskeskusten ympärillä.

Komitean raportissa sanottiin asevoimissa palvelevien perheellisten olevan pakotetut maksamaan luonnottomien korkeita vuokria asunonkaksi muodostetuista autovajoista, kanakopeista, navetoista, työkaluvajoista ja eräissä tapauksessa "oli asunto valmistettu viinapulloista ja oltukannuista." Näistä "komeista" asunnoista oli otettu valokuvia ja sijaitsee niitä mm. Camp Breckinridgessä, Ky., Camp Ruckerissa, Ala. ja Leonard Wodissa, Mo. ja olivat vuokrat tavallisesti 100—500 prosenttiin saakka yläpuolella tavallisten vuokrien.

Esimerkkinä mainittiin erään pienelle tytölle alkuperäisesti rakennettu yhden huoneen "nukketalon" vuokra olleen \$45 kuukaudessa eräälle kersantille, hänen vaimolleen, kolmelle lapselleen ja anopilleen. Eräs "yritteliäs pappi" vuokrasi entisiä CCC parakkeja lähellä Morganfieldia, Ky., \$25 kuukaudella ja vuokrasi sitten niistä kolme "apartementtia" sotilaille \$148 vuokralla kuukaudessa ja lisäksi sai vielä oman asuntonsa, tehden voittoa noin 500 pros. Eräs mies rakensi viisi pientä rakennusta lähellä Camp Ruckeria, kustannuksien ollessa noin \$2000, mutta vuokrina kerää hän niistä \$2,400 vuodessa.

Tilanne jännittyy

Neuvotteluissa on päästy alkuun. Maailma odottaa, mitä kommunisteilta on sanottavana sitten, kun tulevat esille pääasiat. Niistä yksi selmuisin on ampumisen lopetus. Sen perässä seuraavat hyvissä järjestyksessä toiset sellaiset rauhantekoa koskevat seikat, joissa mielipiteitten odotetaan iskevän vastakkain — ellei maailman menossa ole vallan odottamattomia muutoksia tapahtunut.

Vaara-amiraali Joy esitti sanojen ja karttojen perusteella YK:n suunnitelmansa puolueettoman alueen nimityksestä. Kommunisteilla ei ollut mitään sanottavana. Mutta he ottivat mukaansa kartat tutkiakseen niitä ja tuodakseen julki oman suunnitelmansa huomenna.

Varsinaisen neuvottelu ampumisen lopetuksesta alkoi kylläkin eilen. Kommunistit nimittivät myönsivät taipuvansa YK:n ehtoon, ettei ulkomailaisia joukkoja voida evakuoitavaksi Koreasta — ainakaan vielä.

Kunhan "no man's landista" selviytään, siirrytään jännittäviin asioihin. Liittoutuneet nähtävästi vaativat kansainvälisen tarkastusjoukkuksen nimitystä, jolla on vapaa pääsy niin puolelle kuin toiselle ottamaan asiasta selvyyttä — ennenkaikkea siitä, että ampumisen lopetuksesta neuvotteleissa ei valmistuta yllyttäviin hyökkäyksiin.

Seuraavana sen jälkeen pohdittaneen vankien vaihtoa, ja viimeiseksi neuvottelijat tuonevat esille hallituksen mielipiteet pysyväsien rauhanteosta ja sopimuksen laatimisesta, jota Korean sota voitaisiin julistaa täysin päättyneeksi.

Toistaiseksi neuvotteluissa on pysytty yksinomaan sotilaallisissa kysymyksissä. Neuvottelijat tapaavat toisensa huomenna, lauantaina, kello 10 aamulla.

Pommituskoneen paluuma matka viivästynyt

Fairbanks, Alaska, heinäk. 27 p. — Brittiläinen pommituskone, joka teki pohjoisnaaman ylisen lennon tänne viime tiistaina, ei päässytäkään eilen lähtemään täältä aikomalleen 4000 mailin paluumatkalle koossa ilmeneen vian takia Pohjoisnaaman yliselle matkalle lähdetään kuitenkin tänään, jos kome saadaan kunnostetuksi matkaa varten. Brittiläinen pommituskone oli lähtenyt Pohjoisnaaman yliselle lennolle Keflavikiin, Islannista ja oli matka tänne kestänyt 19 tuntia. Lentäjä sanoi, että sen ollen vain harjoituslennon.

TELETYPEN SÄHKESATO

Lontoo — Venäjällä koulutetaan tavattomasti kiirehtien tekniikkoja, jotta laadittu aseistus suunnitelma voitaisiin viedä päätökseen, kertoo tänne saapunut tiedotti. Useita tekniikkilä kouluja on perustettu nykyisin, sillä Venäjällä on puute tekniikoista.

Mexico City — Amerikan sisäasiainshteeri Oscar Chapman matkusti Washingtoniin päästyään "täydölliseen yhteisymmärrykseen" Meksikon oljintressien kanssa. Meksikolaiset olivat erittäin halukkaita vaihtamaan oljyään teräkkeen. "Monessa muussakin suhteessa Meksikko ja Yhdysvallat voivat olla läheisessä yhteistoiminnassa," lausui Mr. Chapman.

Amsterdam — Täläläisen vankilan vangit ovat esittäneet yhteisen anomuksen vankilanjohtajalle, että lähellä sijaitsevan Valtion Museon kellosoittimen (carillon) sävel muutettaisiin, sillä nykyinen, tunnituin soiva sävel ei oikeastaan vastaa heidän rintansa tunnelmaan. Sävel on laulun: "Me elämme vapaan, iloisien Hollannin rakkaalla kamaralla."

Washington — Sen. Pat McCarran, Nev. d., senaatin turvallisuusvaliokunnan puheenjohtaja, sanoo komiteansa nähtävän, miten Amerikka avusti Kiinan joutumista kommunisteille. Puhutellessaan lehdistön edustajia sanoi hän komiteansa todistavien, miten "eräät henkilöt työskentelivät yhdessä ja saivat vaikutettua hallituksen ohjelmaan, josta sitten muodostui se pulmatilanne missä nyt ollaan — kommunistien Kiinan hallituksen varmistuminen Venäjän tukemana." Hänen komiteansa tutkii Kauko-Idän tapahtumien vaiheita.

Lontoo — Aneurin Bevan, vasemman siiven johtaja alahuoneessa, matkusti vaimonsa Belgradiin, viettääkseen kolmiviikkoisen kesälomansa Jugoslaviassa.

Tokio — Pääministeri Yoshida tiedottaa olevansa Japanin edustuksen johtaja syyskuussa San Franciscossa alkavassa konferenssissa, jossa allekirjoitetaan Japanin rauhansopimus.

Nimi _____

Osoite _____

Suomeen postivapaasti!

Niihin moniin tiedusteluihin, joita olemme saaneet Sulkasen kirjoittaman "Amerikan Suomalaisen Työväenliikkeen Historian" Suomeen lähettämistä, tahdomme näin julkisesti vastata, ettei tarvitse kaikille erikseen kirjoittaa, että kyllä tätä 516-sivuista vähintään 1,300 henkilökuvaa käsittävää kirjaa lähetetään Suomeenkin, ja vielä postivapaasti. Siis lähettäkää vain tilauksia, kyllä ne täältä hoidetaan Suomeen sukulaisillemme tai ystäville. Lahjana lähetettävään kirjaan pannaan kortti, jossa kirjan lähettäjä lausuu tervehdyksen kirjan vastaanottajalle. Suomeen tilatut kirjat postitetaan ensiksi, joten ne joutuvat siellä luettavaksi jotenkin samoihin aikoihin kuin täälläkin, siis elo—syyskuun vaihteessa. Tätä suurteosta voidaan tilata seuraavalla kaavakkeella:

Raivaaja.

Raivaaja, Fitchburg, Mass.

Lähettäkää yksi kappale "Amerikan Suomalaisen Työväenliikkeen Historian" seuraavalla osoitteella:

Nimi

Osoite

Tilaukseni maksuksi oheistan neljä dollaria.

Lähettäjä

Osoite

Olaus Magnus — 1500-luvun tutkimusmatkailija

laati ensimmäisen kartan Suomesta.

Jos ei ole matkailupropaganda ulkomailta Suomesta riittävän tehokasta vielä, niin eivät sitä edistämään asuvat kansat tästä pohjoisesta maasta ja täällä asuvasta kansasta paljoa keskiajan pimeinä aikoina tienneet. Harvinaista oli niihin aikoihin näille leveysasteille ja varsinkin Suomen niemelle matkailijointen eksyminen, ja vielä harvinaisempaa matkailijailijan ja tutkijan tutustuminen oloihin sekä elämään Suomessa. Viirailia täällä 1500-luvulla kuitenkin aikansa huomattavin tutkimusmatkailija ja kirjailija Olaus Magnus, jonka opastuksella sen ajan ihmiset saivat tutustua Suomeen.

Olaus Magnus syntyi Linköpingissä Ruotsissa v. 1490 ja papiksi valmistuttuaan jatkoi opinoitsemista ulkomailta. Mutta rakasvaimen hänen tulevaan uraansa varmaan vaikuttanut lauseen lähettämisen antama tehtävä. Magnus teki v. 1518—1519 tämän käsityksen pitkän tutkimusmatkan pohjoiseen, jolla matkallaan hän kiertelee Suomessa aivan Lapin perukoista myöten. Tuon matkan tuloksista tuonnempana. — Asuttuaan muutamia vuosia Tukholmassa — m.m. silloin kun Kustaa Vaasa talonpoikaissotureineen piiritti kaupunkia ja sai sen antautumaan — Magnus v. 1524 lähti Danzigin kautta Roomaan asumaan paavilla vahvistusta veljellensä, joka oli tullut arkkipiispaksi valituksi. Myöhemmin hän Kustaa Vaasan käskystä tekemässä kauppaosastusta Hollannin kanssa, ja samoilta asioilla v. 1528 Puolassa.

Hartaana katolisenä hän ei tahtonut palata kotiin sen jälkeen, kun Kustaa Vaasa oli toimeenpannut uskonpuhdistuksen. Hän oskeli aluksi, Danzigissa ja sittemmin Italiassa. Veljensä kuoleman jälkeen Magnus tuli v. 1544 Upsadan arkkipiispaksi nimitykseksi, mutta tuo arvo jäi aivan nimelliseksi, koska Ruotsi oli lopullisesti luopunut katolisesta opista. Olaus Magnuselle riitti silti muuta hommia, etupäässä katolisen kirkon palveluksessa. Itse hän on väittänyt kulkeensa n. 240.000 km. uskonnon takia ja korostanut sitä, että "kaikissa herättäisi myötätuntoa, jos saisivat kuulla millaisissa vaaroissa 33 vuoden aikana oli ollut" niin hyvin maalla kuin merelläkin, uskonnon ja oikean opin tähden kärsien vaivoja ja rasituksia." Vuonna 1552 Olaus Magnus kuoli Roomassa.

Olaus Magnusin jälkeensä jättämien teosten joukossa on kartta. Alkuperäinen on painettu Venetsiassa v. 1539, mutta aikojen kuluessa ja varmaan painoksen pieniuudeksiin johtuen se oli joutunut kokonaan kadoksiin, kunnes vasta v. 1886 ainoa tunnettu kappale löydettiin yllättäen Münchenistä. Kartassa on ollut koakin, sillä se käsitti 9 lehteä, joista jokainen oli 53 sm pitkä ja 37 sm leveä. Eipä siis ihme, että sitä oli hieman vaikea säilyttääkin ja siksi melkein kokonaan hävinnyt. Suomea kuvaava osa käsitti vähän yli 2 lehteä.

Suomea "karttoitettiin" on Olaus Magnus tehnyt melkoisia erehdyksiä. Vianmeri, joka ei tosin kuulukaan Suomeen, on hänen mielestään ollut vain järvi, mutta Laatokasta ei näy jälkeäkään. Koska hän on arvellut Suomenlahden ulottuvan lounaasta koilliseen, on se joutunut niin pohjoiseen kuin nykyisen Joensuu tienoilta. Varsinais-Suomi näkyy kartassa verraten kapeana

laitea. Itämeren puoleinen osa ja perimmäinen pohjukka ovat jättömät, mutta keskivaiheilla on pari hihtajaa pyrkimässä Tallinnasta Helsinkiin. Toisessa paikassa on Ruotsin vaakunalla merkitty lippua kantava ratsimies tulossa Narvaan ja vähän idempänä on kahden ratsujoukon välillä käynnissä kakaikka. Venäläiset tulevat etelästä, heidän suuriruhtinansa istuu kaukana kaakossa, kohtaan saavansa kuin hyökkäyskäsijä antaan ja hänen luokseen laukkaa pakeneva soturi, joku n heittänyt pois jousensa ja nuolikkimppunsa. Mutta Suomenlahdella venäläisen ratsuväki rientää vihollista vastaan, joilla näyttää olevan tykistöäkin tukenaan. Torvensoittaja ruotsalaisten eturivissä rohkaisee hyökkäysjää. Viipurin tienoilta on tulta syöksevä kelo, joka ilmeisesti kuvaa Viipurin pamausta. Vienan meren seudullakin on sotilaita liikkeellä ja Lapissa liikkuvat vielä suuremmat joukot. Toista johtaa Tengillus kuningas, skifroinjoen eli suksisumalaisten hallitsija ja toista Argrimus, Helsingin päälikkö.

Kun Olaus Magnus on ryhtynyt rauhankin toimia kuvaamaan, löytyy häneltä mielikuvitusta enemmän kuin tämän ajan valentineilla. Merenkurkun kohdalla Pohjanlahti on jäässä ja miehet ajaveivat Ruotsin puolelle päin. — Lienevähkö sen ajan asettajille. Hevosten lisäksi miehillä on suurisarvinen porokin aisoissa. Päijänteellä näkyy purjeilua ja Kuolan rannikolla vielä komeampi alus täysissä purjeissa. Eräissä järeissä, joka maantieteellisesti pitäisi olla nykyisen Jyväskylän tienoilla, mutta josta joku virtaa Pohjanlahteen soudetaan suurta venettä, jonka kokossa on tykki. Hieman alempana esitellään mitä Olaus Magnus suuressa Pohjoismaita kuvaavassa teoksessa sisällä pidetään. Kartta on siis tavallaan ollut myös ennakkomainstossa tulossa olevalle suurteokselle. Paimenen taistelu käärmeitten kanssa esittäen kuvan alla on tekstinä Piet mado. Oulun tienoilla rakennetaan veneitä, aluksia ja Pohjanlahden pohjoisosissa pyydetään yhtäaikaan karhuja ja hylkeitä. Saimaan ja "Hollolan järven" välillä ketut tai sudet syövät jotain suurempaa otusta ja samaisen Hollolan järven rannalla asteen pelikaanipariskunta. Korsholman alapuolella mies tarjoaa panterin tapaiselle elukalle padassa keittämäänsä kalaa. Rauman ja Ulvilan (Ulfshy) puolivälissä näkyy nimi Kosa ja sen vieressä komasti koristeltu juomasarvi eli haarikka (Kousa?). Lienevähkö kysymyksessä sen kousan tai haarikan prototyypin, jonka väitetään kulkeutuneen Suomesta Ruotsiin ja sieltä muualle Pohjoismaihin jopa Englantiin saakka.

Vaikka Olaus Magnus ei vedäkään vertoja nykyajan matkailumiehelle ja matkakuvausten kirjoittajalle, on hänen saavutuksensa tutkimusmatkailijana kuitenkin noina aikoina aikaan vertaansa vailla. Olaus Magnus sen laajoista matkoistaan kirjoittama teos painettiin Roomassa v. 1555 ensimmäisen kerran, josta sen jälkeen on otettu lukuisia painoksia eri kielillä. Mitä laajasti hän selostaa ha vainnoitua käy seuraavasta selvillä. Ensimmäisessä kirjassa Magnus kertoo pohjoisimmista kansoista, suomalaisista ja permalaisista, niiden taivoista ja taisteluista niin tarkasti, että yksipä lasten lumilinnon rakentaminenkin kerrotaan ja kuvataan. Toinen kirja kertoo Pohjoismaiden luonnosta, kolmas uskomuksista, neljäs m.m. pohjoisten kansojen kielistä, viides jättiläisistä ja tarunomaisista amatooneista, kuudes mitalleista ja rahoista, kirjat 7—11 sadista sekä aseistuksesta, 13 kirja kertoo maanviljelyksestä, 14 naisten puoleutumisesta, häätavoista, moralista ja lasten kasvatuksista, 16 kirja koulusta, kirkollisista laitoksista ja lääkäreistä jne.

Suomen maata ja kansaa esittelesään Olaus Magnus tuo esille monia varsin mielenkiintoisia seikkoja. Niinpä hän m.m. kuvittelee jutuissa selostaa minkälaisia vaakunoita oli siihen aikaan hakattu Hankoniemen kal'oon, muistomerkki, joka lienee laatuana vanhin Suomessa. Olaus Magnus on ollut ensimmäinen Suomen tunnetuksi tekijä ja siksi sen vuorokkeen katsella hänen teemään virheitä ja kömmähdyksiä suopeammin silmin kuin niitä virheitä, joita yhä edelleenkin esiintyy monissa julkaisuissa jopa ulkomailta päihetuissa kartoissa. Mutta niihin virheisiin olisi voitu ja voitaisiin oikaisuakin tehdä, joka ei ollut mahdollista 1500-luvulla.

Veikko Hintikka.

Lakko paperitehtaalla on päättynyt

Moss Point, Miss., heinäkuun 26 p. — International Paper Co:n tehtaan laajennustyössä olleet AFL:n unionin kuuluvat rakennustyöläiset ovat päättäneet viisi päivää kestäneen lakkoonsa sopimuksella, minkä ehdoista ei kuitenkaan ole lähemmin mainittu.

Taifin poika eronnut toimestaan Irlannissa

Dublin, heinäkuun 26 p. — Wm. H. Taifin, ECA:n apulaisjohtaja Irlannissa, on eronnut toimestaan palaten kotinsa elokuussa. Nuori Taifin on ohjelmassa senaattori Taifin poika ja edemmenneen pref. Taifin kaima. Hän sanoo eroavansa monestakin syystä.

HÄMEENLINNA, HÄMEEN HELMI — koulukaupunki, joka on herännyt vilkkaaseen teollisuustoimintaan.

KESAINEN TERVEHDYS HELEASTA HÄMEESTÄ

Maamiesten kaipaamaa sadetta Hämeenlinnan seudullakin odoteltiin, kun pistäydymme tässä Vanajaveden rannalla sijaitsevassa vanhassa, kauniissa kaupungissa. Mutta vihannoivat pa kuitenkin Vanajaveden rannalla kauniin kaupunginpuiston vanhat puut ja Aulangon puolella olivat tuomet parhaassa kukinnassaan.

Hämeenlinnan asemalla odotelevat junien tuloaikaan kaupungin alueella liikennöivä linja-auto — pienuudesta huolimatta Hämeenlinnan pinta-ala on laaja — vuokra-autoja ja joku hevosajurikin kuin muistona vanhoilta ajoilta. Hämeenlinnan asema onkin aikoinaan rakennettu melko etäälle varsinaisesta keskustasta, Vanajaveden erottaessa ja komean teräskaarisen sillan yhdistäessä nämä kaupunginosat toisiinsa. Nyt on aseman lähistöllekin noussut — ja toisia nousemassa — komeita kivitaloja, mutta vielä pari vuosikymmentä sitten oli aseman seudulla niin vähän taloja, että vieraspaikkakuntalaiset saivat aihetta viisastella Helsingin—Hämeenlinnan radan olevan vain historian väärästä, koska Hämeenlinnan kaupunkiin ei vielä ole tullut junaa.

Luonnonihanan ympäristönsä ja ennenkaikkea kaupungin lähellä, Vanajaveden toisella rannalla sijaitsevan Aulangon luonnonpuistoon alueen ja monenlaisia vaatimuksia lähentelevän Aulangon matkailuhotellin ansiosta sykki elämä jo aikaisempinakin, sotia edeltäneinä vuosina Hämeenlinnassa voimakkaasti. Varsinkin kesällä on matkailuliikenne elävöittänyt tätä hiljaiseloa viettänyttä koulua- ja hallintokaupunkia. Nykyisen ja suuren suosioon tulleen vesiliikenteen alettua, vilisee Hämeenlinnassa turistiteja entistä enemmän. Suositeltavan katon reitti ja todellinen lomamatka-elämys tuo vesibussimatkasta todella onkin.

Hämeenlinna on pidetty vanhaasta hiljaiseloa viettävästä koulua- ja hallintokaupunkina, niin kuin se on ollutkin, lausui kaupunginjohtaja Kalervo Pellinen Hämeenlinnan tämän hetken kunnallista kantoa. Mutta Hämeenlinna on siirtymässä kehityksensä uuteen aikakauteen. Se on muuttumassa teollisuuskaupungiksi.

Tämä uusi kehityskausi alkoi jo v. 1940, jolloin kaupunki osti eteläisen johtavan rautatien varrelta kaksi maa-aluetta, pinta-alaltaan yhteensä 168 ha. Tämä alue on sekä rautatien ja maantien, että vesistön välittömässä läheisyydessä. Alueesta muodostettiin n.k. Kantolanniemen teollisuusalue, jolta sittemmin ovat teollisuustontteja ostanneet Asko-Avonius, Upo Oy., Hämeenlinnan Kenkätehdas, Pellonraivaus Oy., Kaleva-Salmiinen, Kakulo Oy., Roho Oy., OTK, Elanto, Hämeen Sähkö ja Etelä-Hämeen Osuusliike. Kaikkiaan on teollisuustontteja myyty lähemmäs 100 ha. Tunnetuin uusista teollisuuslaitoksista on Yhteissu Oy:n autotehdas.

Juusin teollisuuslaitosten valikoimissa Hämeenlinna on kuitenkin ollut hyvin vaatelia. Se on asettanut kaksi tärkeää vaatimusta niille teollisuuslaitoksille, joille se luovuttaa tontteja: ne eivät saa edustaa kausituotantoa, jonka joutuu osan vuodelta voisi joutua kaupungin huollettavaksi, ja niiden tulee rakentaa itse itselleen asunot.

Hämeen uusi teollisuusalue kuului alussa hallinnollisesti Vanajan maalaiskuntaan, mutta v. 1943 tämä sekä joukko muita alueita yhdistettiin Hämeenlinnaan, jonka alue laajeni kolmeen kertaiseksi eli 3.360 hehtaariin Hämeenlinnan väkiluku nousi silloin 20.000 tienoilta, kilpailen väkiluvussa Kotkan ja Kemmin kanssa.

Hämeenlinna ei kuitenkaan elä yksinomaan tämän uuden teollisuuden varassa, vaan on sillä vanhastaankin tuotantolaitoksia ja teollista toimintaa. Suurin kaupungin vanhoista tehtaista on Hämeenlinnan Verkatehdas. Siinä työskentelee tuhatkunta henkeä ja sen myyntimäärä on villatehtaittemme joukossa varsin huomattava. Verkatehdas on jo sivuuttanut

puolivuositaistaleensa. Joitakin vuosia sitten tehtaan laajennustöiden yhteydessä perustettiin m.m. säteriosasto. Laajentumisen merkeissä ovat eläneet myös Hämeen Vaneritehtaan ja maamme kulttuurilainaan kustannustoiminnallaan viiden vuosikymmenen aikana huomattavan panoksen antanut Arvi A. Kariston kirjateollisuuslaitos y.m. tehtaat.

Edelläolevasta on jo kyllin selvästi käynyt ilmi se, että vanhan Birger Jarlin linnan liepeille kasvanut ja kehittynyt Hämeenlinnan kaupunki on astunut uuteen kehitysvaiheeseen. Hämeenlinna on muodostumassa teollisuuskaupungiksi, jonka merkitys maamme tuotantolainassa tulee olemaan huomattava ja taloudellista elpymistämme kehittävä. Uusissa toiminnassa on yksityisyyttä, syyllä ja terveellä kilpailulla huomattavin osuutensa.

Hämeenlinnan vaiheisiin liittyy runsaasti myös kulttuurihistoriallisia vaiheita. — kajoamatta enempää tämän historiallisen kaupungin menneisyyteen. Hämeenlinnassa ovat koulua käyneet m.m. runoilija J. H. Erkkö, hämäläisen luonnon armoitettu kuvaaja ja kuolemaansa saakka runoilijanuorukaisena vaeltautunut Larin-Kyösti sekä Suomen niemen kuolemattomalla musiikillaan maailman tietoisuuteen tuonut sävelten mestari Jean Sibelius. Vanajaveden laineet ovat kouluopika-Sibeliuselle laulaneet ja Aulangon bongat huimiseet jo silloin niitä säveltä, jotka hänen musiikissaan suomalaisen luonnon esiinlohti-mina soivat.

Mutta vanha ja kunnianarvoisa, Birger Jarlin ristiretkeen aikuinen linna elää yhä alennustilassaan — naisvaikilana. Tämän hetkenkin taloudelliset vaikeutemme huomioita ottaen on ymmärrettävää, ettei uutta vanhalta voida rakentaa ja historiallista linnaa entisöidä muoseksi tai muuhun arvoaan vastaavaan tarkoitukseen käytäväksi.

Suomessa ei ole liaksi historiallisia muistomerkkejä, ja eräs sivistyneen kansan tunnusmerkeistä on miten se vaalii historiallisia muistojaan. Taloudellisen tilamme parannuttua ja inflatioelämän loputtua olisi siivottavaa. — kunnia-asiana siivottavaa — että vanha ja monet vaiheet nähnyt Hämeen linnakin pääsisi alennustilastaan ja muuttuisi matkailijointen nähtävänä ja tutustuttavana olevaksi muinaismuistoksi ja museoksi. Matkailunlähtävyydeksi ulkomaisille turistiteille — jota eivät niinkään ole Aulangon hotellissa humalassa toikkaroivat suomalaiset — ja kansamme muinaisuudesta ja historiallisista muistoista nuori-

IN BLACK AND WHITE — Schiaparelli, who put the waistline in its place back in the 1920s, turns a cold shoulder to the current revival of "flapper" fashions. Still designing clothing to flatter, not hide, female contours, she introduces a clever black daytime dress with a narrow, nipped-in waist and short, slim skirt.

sollemme haastavaksi retkeilypaikaksi.

J. H. Erkon runoilijapatsaan juurella on kukkia, siuhkukaivo solisee Hämeenlinnan tyylipuhtaan ja kauniin kirkon edustalla, kirkkopuiston lehvät tuoksuvat ja avara kauppatori kumisee tyhjyyttään, kun ajurinhonon lopsottavin askelin hölkkölee huojahtelevia kärryjään vetäen asemalle. Mutta junan akkunasta katsoessamme näemme vielä ilta-aurinkon säteitten väikehtivän Vanajaveden pinnalla ja kimmeltävän vanhan Birger Jarlin linnan tornien akkunoissa. Rantalaiturissa kuvastelee valkeaa vesibussi tyneen järveen.

Hämeenlinna, Hämeen helmi on vaipumassa yöuneen, mutta seuraavan päivän aamuna alkaa taas se vilkas työtahti ja rakennustoiminta täydessä laajuudessaan, joka viime vuosina on herättänyt Hämeenlinnan vilkkaaseen teollisuustoimintaan.

Yrittäjämiehiä ja tarmo kantavat aikanaan kauniita satoa Birger Jarlin vanhassa kaupungissa.

Lähetän tässä tervehdyksen Hämeen mailta ja Hämeenlinnan seudulta oleville Raivaajan lukijoille, jotka muistelevat heräävää kevättä ja kesän tuloa synnyinseutujen lempeissä lehtydoissa. Mutta annan tässä samalla kehoituksen kaikille Suomen matkaa suunnitteleville siitä, että eivät jättäisi tekemättä vesibussi-matkaa Hämeenlinnasta Vehoniemen kautta Tampereelle, tai päinvastoin. Tuolla matkalla avautuu kaunis kappale vanhan syntymämaahan lumovaa luontoa. Onpa elämys siellä rapakon takana syntyneille vieläkin voimakkaampi, saada nähdä heleitä Hämettä mukavassa moottorialuksessa matkassa, ehkäpä ikuistaa filminauhalle osa tuosta kauniista matkasta.

Mutta parhaiten näette kuin-kaunista Hämeen vesillä on, kun Suomeen saavuttuane teette tuon vesibussimatkan ja nautitte täysin siemauksin. Veikko Hintikka

Eläke sairaille veteraaneille

Washington, heinäkuun 26 p. — Senaatti on hyväksynyt ja lähettänyt Valkoiseen taloon lain, joka myöntää \$120 saakka nousevan kuukausieläkkeen sotaveteraaneille, jotka tarvitsevat sairaanhoitajan huoltoa. Eläkkeen ovat oikeutetut saamaan ainoastaan henkilöt, joiden vuositulo on alle \$1000 yksimiesnä ollen tai \$2500, jos heillä on huollettavia. Eläkkeet on tarkoitettu vain niille, jotka ovat menettäneet työkykyään asepalveluksen aikopuolella.

Ilmavoimien uhka lakkolaisille

Washington, heinäkuun 26 p. — Ilmavoimien taholta on sanottu Aluminum Co:lle ja lakossa oleville CIO:n auto-työläisten unionin kuuluville, että jos kuusi viikkoa kestänyt lakko Clevelandin valimossa ei pääty heti, hallituksen täytyy "ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, että tuotanto saadaan ilman viivytystä käyntiin".

LUDLOW, VT.

LUDLOW DRUG Co.

Lääkkeitä — Toilettivävaraa.

Reseptit täytetään huolellisesti.

Elaimeeläkärin tarvikkeita.

TEL. 66-W LUDLOW, VT.

J. & L. RADIO SERVICE

Bill Järvi, omistaja.

TAATTU KORJAUSPALVELU

Motorola—RCA—Arvin

Radio ja Televisio

Puh. 238 Ludlow, Vt.

CHESTER, VERMONT

PAUL W. ADAMS

HAUTAUSTOIMISTO

— 24 tunnin ambulanssipalvelus —

Tel. 2386 Chester, Vermont

LESLIE ALLEN

AMOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ

Täijereitä — Pattereita — Korjausta

REO Voima-panurimen

leikkukoneita.

Puh. 2751 — CHESTER, VERMONT

JAMESON'S MARKET

LIHAA — RUOKATAVARAA

Auki kello 9—ään.

Toisen luokan lupakirja.

Tel. 3024

Chester Depot, Vermont

C. N. CLARK

Plummausta — Lämmityslaitoksia

Sähkötyötä kotihin ja farneille.

Myer-PUMPPUJA-Deming

Tel. 3181 Chester Depot, Vt.

Monier's Home Utilities

PULLOKAASUA

keittämiseen — Veden kuumentamiseen

— huoneitten lämmittämiseen —

Sähkö- ja Acetylini-juottoa.

Paraita autojen ja traktoreiden korjausta.

Moottorien viritystä nykykäsillä

välineilläme.

jäädystäme.

TPI. 3242 — CHESTER, VT.

MONTANY & MONTANY

Kaikenlaisia

Vakuutuksia

Puh. 3991 Chester, Vt.

ROSE'S Atlantic Station

Tel. Ludlow 372-R & W

PROCTORSVILLE, VT.

SPRINGFIELD, VERMONT

Kansan suosima kaasupalvelu

Huonekaluja — Taloustavaraa — Sähkö- ja Kaasuvälineitä

S. R. YOUNG, Inc.

201 UNION STREET Tel. 76 SPRINGFIELD, VT.

TOWN CUT-RATE

Lääkkeitä — Kauneusainemien

Vitaminien ja lasten tarvikkeiden

paikortteja.

Puh. 2410

52 Main St., Springfield, Vt.

Hemenway Electric Shop

SÄHKÖLÄNGOITUS JA

INSINÖÖRI-PALVELUA

Dial 3508

115 Main Street, Springfield, Vt.

RAY'S MOTORS

STUDEBAKER

Radiatoripalvelu. Maalausta.

Käytettyjä autoja ja trakeja.

Puh. 2519

Chester Rd. SPRINGFIELD, VT.

B. K. BARLOW

URAKOITSUJA JA RAKENTAJA

Rakentajien tarvikkeita ja rautata-

varaa. Waterproof maaleja ja

vernissoja

Tel. 276-W

Water Street, Springfield, Vt.

CHEVROLET

SHATTUCK'S GARAGE, Inc.

Chevrolet Myynti- ja Korjausliike.

/leisti korjausta—Body- ja Fenderityötä

Tel. 173

55 Clinton Street, Springfield, Vt.

E. R. WIGGINS,

Builders Supplies, Inc.

Rakennustarpeita ja myllyryötä.

Iyviä maaleja. Rakentajien rautatavaraa

Tel. 2351

Chester, Vt. Tel. 390

Springfield, Vt.

WOODRUFF MOTORS

24 tunnin myynti

ja palvelu

Bear System Specialistit

Puhelin 2

201 Clinton St., Springfield, Vt.

Estoksia tehdessänne muis-

takaa mainita että näille

ilmoituksen Raivaajassa!

New York City

Raivaajan New Yorkin konttori: 2056-5th Ave. Puhelin: Lehigh 4-0903. Konttori avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—8.30 illalla.

Raivaajan tilauksia ja ilmoituksia vastaanotetaan. Rahalahetyksiä Suomeen toimitetaan.

Wilho Hedman, toimittaja.
M. Lyytikäinen, liikkeenhoitaja.

JUHLA

New Yorkin siviilipuolustuksen merkeissä pidetään Viidennessä Avenuen haalissa elokuun 9 päivänä klo 8 illalla. Ohjelmasta voidaan jo ennakolta mainita, että se tulee olemaan monipuolinen ja antoisa. Puhuen tilaisuudessa pitää kaupungin siviilipuolustuksen sihteeri kreivitär Stella Andrassy. Lisäksi tulee olemaan runsaasti musiikkia ohjelmassa. Viroalaisten kansantanssiryhmä on lupautunut esiintymään juhlassa. Ohjelman loppupuolella esitetään neljä elokuvaa, m.m. äänilelukuva Sibeliusesta. Taiteilija Mauno Oittinen on valmistanut Sibeliusen päävestuksen, joka lahjotetaan tilaisuudessa.

Canterbury, Conn.

Vielä huomautus

Niistä koko illan tansseista, jotka ovat tänä lauantaina 28 päivä Canterbury haalissa. Nykyään on kaikilla paljon kesävieraita, ne tietyt tahtoivat tutustua toisiinsa. Niinpä haalilla onkin paras paikka tutustua, pyörähdellä tansseissa hyvän soiton tahdissa. Soittajina ovat Wm. Larson ja Pussinen. Näiden poikain tahdissa kyllä passaa pyörähtää. Ravintoa on myöskin hyvä kahvi; kotitekoiset pullat kuten aina ennenkin. Tansseissa tavataan kaikki entiset ystävät ja uusia ystäviäkin tehdään. — Hanna.

Danielson, Conn.

Farmariyhdistyksen puolivuosi-kokous

Tullaan pitämään 2 p. elokuuta kello 8 illalla. Tulkaa kokoukseen jäsenet ja kannattajat. Siellä on tilaisuus valittaa mitä on välttämistä ja saa keuhakin jos on keuhkissa.

Kesäjuhlat, jotka olivat 22 p. heinäk. Fair Groundilla Brooklynessä, Conn., onnistuivat hyvin. Allekirjoittanut ei ollut muitten hommien vuoksi tarkemmin tilaisuudessa seuramaan ohjelmaa eikä urheilua, joten jätin siitä selostuksen asiaintuntijain tehtäväksi, jos joku niin haluaa. — H. S.

Conneaut, Ohio

Yhtä ja toista täällä

Pääläisistä iltalehdestä luimme uutisen, että Conneautin syntynyt mies, Emil Arvo Sippola, on saanut surmansa Clevelandissa. Lehti kertoi hänen istuneen radalla; kun takaperin kulkeva postivaunu tuli hänen päälle hänen huomaamattaan. Sippola oli iältään 40-vuotias ja jätti jälkeensä kolme tyttäriä North Kingsvillissä, O., kolme veljeä, joista yksi täällä Conneautissa ja yksi sisar, joista yksi täällä Conneautissa. Vainaja haudataan Conneautiin.

Kullakin on omalla laadullaan arvoteltukky, sitä osoittaa erään Suomen valtion stipendillä täällä vierailleen vanhemman miehen arvostelu televisionista. Sitä katsellessaan sanoi että kyllä tuo keksintö olisi saanut olla keksimättä. Voimme vakuuttaa, että hänellä tulee olemaan tässä maassa monia sellaisia nähtävyyksiä, joita ei ole saanut vanhassa maassa nähdä. Vaikka niitähän on tietysti tullut katsomaankin. Mutta ei pitäisi käyttää täällä sit vanhaa mittaputaa, mikä jo sielläkin on osoittautunut lyhyeksi.

Conneautin nuoruk. Harold Nastelin, Jennie Nastelin poika, on saanut kutsun Setä Samulin palvelukseen ja lähtenyt Fort George Meaden, Md., leirille.

Autotapaturmat ovat tulleet aivan jatkuviksi, joiden seurauksena jokapäivä lehtiutuu ilmoitetaan kuolleita ja loukkaantuneita. Toinen jokapäiväinen onnettomuus aiheutuu on ampujaseiden käsittely alaikäisten poikasten keskuudessa. Viimeinen päivän uutinen kertoo, kuinka 10-vuotias poika varpusia huntelessaan ampui itseään silmiensä väliin 22 caliberin pyssyllä North Kingsvillen farmilla. Pojan nimi on David Raymer ja hän oli viettämässä aikansa isoisänsä farmilla, missä on nettomuus tapahtui. Poika olisi len-

Huomautus Toverilan osakkaille

Toverila Co., Inc., Duluth, Minn., puolivuosiokokouksen päätöksen mukaisesti, joka pidettiin heinäkuun 17 p:nä 1951 Duluth, Minn., yhtiön johtokunta täten ilmoittaa, että Toverila Co. tullaan laillisesti lopettamaan ja sen ulkona olevat osakkeet voidaan lunastaa maksamalla kymmenen (\$10) dollaria osakkeesta. Kehoitetaan jokaista, joka omistaa Toverila Co:n osakkeen tai osakkeita, täyttämään osaketodistuksen takapuolella oleva kaavake (transfer), sekä osakkeenomistajan että todistajan allekirjoittamana; mieluummin rekisteröidyssä kirjeessä, palauttamaan osoitteella:

THE BOARD OF DIRECTORS OF TOVERILA CO.,
Gust Palk, Sec., 108 E. First St., Duluth 2, Minn.

nähtiin Conneautiin Brown Memorial sairaalaan, missä lääkärit sanoivat, että ainoa toivo pelastaa poika on viedä hänet aivospesialistin leikatavaksi Clevelandiin, johon hänet heti kädettettiin 175 mailin tuntinopeudella. Kuitenkin toiveet häipyivät perille päästyä. Tällaiset tapaukset kuuluvat antavan varoituksen huolimattomasta ampujaseiden käytöstä lasten kesken.

Osuusliikkeen uusi hoitaja hommaa kovasti laittaensa liikkuu uuteen paikkaan kunntoon hänen mukana.

Paikkakunnan kalastajilla on ollut huononpuoleinen saalis, mikä näin kesäkuun aikana lienee tavallista.

Viikon kestäneen kuivuden jälkeen saatiin ukkosilmä mikä jätti kylmän sään jälkeensä.

Pitää muistaa että A.S.K.L:n Conneautin osaston kuukausikokous tulee pidettäväksi Mr. ja Mrs. Jacob Mäenpään kesähuivissa, Harrington pointissa, tulevan elokuun kolmannen päivän iltana, jota ei kenenkään jäsenen ja jäsenekin aikovan pitäisi unohtaa. Siellä tavataan. — E.

McKinnon, Ga.

SUOMALAISELTA OSUUSFARMILTA

Täältä näkee harvoin kirjoituksia sanomalehdissä. Suurin syy lienee se, että täällä ei tulla joutavia sellaista henkilöä, jolla olisi vähäkielinen taipumus tai halua kirjoitella uutisia lehdistä.

Meitä suomalaisia on vain pieni joukko, mutta meidänkin rivit aina vain harvenee. Täällä kuoli t.k. 18 p. tämän paikan vanha asukas, John Fredrik Vilén 72 vuotisen ikäisenä, syntynyt Paattissa. Hän oli yksinäinen mies eikä hänellä tiedetty olevan omaisia.

Heikki Fabian Holman kuoli kesäk. 27 p. Holman tuli tänne syytälvelä töissa, että saisi terveytensä takaisin. Hän oli joutunut kärsimään sairaudesta monet vuodet. Hänellä jäi vaimo Elsie Holman.

Noin pari kuukautta sitten kuoli Mrs. Minnie Miettinen Baltimoressa. Hän myös oli tämän paikkakunnan vanhoja asukkaita. Hänellä jäi poika, asuen Baltimoressa.

Mrs. Fanni Lind sai lievän kohtauksen ja on nyt Jesupin sairaalassa. Tietojen mukaan hän on paraneen nopeasti. Toivomme pikaista parantumista ja kotia pääsyä.

Täällä kävi meidän entinen asukkaamme Mr. Timberin uuden emäntänsä ja tyttärensä ja tyttärensä lasten kanssa kesälomaa viettämässä. Timberi näytti nuorelta ja iloiselta, taisi vain olla kuherrusmatkalla.

Mr. ja Mrs. John Lehto lähtivät kesälomalle Uuden Englannin valtioihin mustikan poimintaan, täällä kun niitä on niukasti.

Farmuksen puolesta on ollut vähän huonoja puoleita kun ei ole tullut kylliksi sadetta, mutta nyt kun sato vähän niin näyttää lupaavammalta. Työvoiman puute on vain suurin vaiva, vanhoja kun muuttavat pois eikä näytä uusia tulevan tilalle. — A. J.

Miami, Florida

Kallis, kaunis Miamiimme täyttää t.k. 28 p. 55 vuotta. Ei ole kaupunkia iällä pilattu. Oikein huimaa ajattella että on jotain niin nuorta olemassa. 1895 tämä oli vain kun pikkukylä, ainoastaan 260 asukasta. Viime vuonna otettu väkiluku oli 247,262. Aika vilkasta nousua siis tähän asti ja tästä lähtien vielä vilkkaampaa, kunhan Social Security sheetit alkavat suuremmassa määrin lennellä. Nyt jo on selvästi huomattava "ehto puolen väki" suuntaa matkansa tänne lämpöiseen. Lämminhän se on vanhalle parasta. Täällä kukkien keskellä ja palmujen siimeksessä on hyvä olla, eikä pahasti taudittakaan rantele. Jos kihti on ennea istahtanut lonkalutuhon tai johonkin muuhun osaan ruumista, niin täällä aurinkon säteet sen aivan kun pyrkäse pois.

Arkkitehteillä kiire

4,000,000 dollarin lisärakenus Jackson Memorial sairaalalle tulee rakennettavaksi. Se kun valmistuu, on se toiseksi suurin sairaala etelässä, 793 vuodeita. Luvataan kaikki sairaalaan kuuluvat välineetkin viimeistään lajia, että näinköhän vuoteetkin laitettaisiin oikein pehmoiset että se vanha juttu "on kova kun sairaalan vuode" joutuisi viralta pois. Paljon on puhuttu, kuulemma jo vähän nä histukin siitä, että vastaisuudessa li-

tettäisi myös läärikoulu sairaalan yhteyteen.

Uutta siltää

ruvetaan rakentamaan North Miami Bay Harborin Islandin Miami Beachille. Aina vain uusia mukavuuksia, kunta sitten verojen maksajien kukkarot kaiken kestä! Miamiin yliopisto on antanut julkis tilaston jossa sanotaan että Floridassa on 2,100 kirkkoa ja 2,200 kappakkaa yksin Duluthissa. Taidamme olla joka alalla etunenän väkeä.

Kaupungin isät

rupeavat ajattelemaan, että tarvitsisi laatia ankara laki jonka nojalla voisi rangaista niitä vaanivia luteruksia, jotka pilkkusivat pyydystelemässä pikkutyttöjä raskastakseen heitä. Nykyään tällaiset ohot katsotaan josain määrin vähämielisiksi ja lähetetään vähäksi aikaa johonkin parantolaan, josta pääsevät pienen ajan kuluttua vapauteen, alkaakseen entistä elämäänsä.

Kesäturisteja

Entiset nimiläiset Mr. ja Mrs. Jallu Burke Georgiasta, ovat täällä vieraillemassa, käi vähän lämmittelymissäkin, ovat Mrs. Pöykkösen rattaan sillä aikaa kun Mr. Pöykkönen on Alaskassa tyttärtään ja vaimiaan te-ventimässä.

Turistiklubista

on vain sanottava, että joka kuukauden ensimmäisenä lauantai-iltaa pyörähdelläin Redmens haalissa.

Hikiset terveiset. — Fanny Jokinen.

Berkeley, Calif.

Mrs. Liisa Holstin elämä sammui heinäk. 22 p:n aamuna kello 9 Providence-sairaalaossa Oaklandissa, Calif. Hän oli saanut verensyöksyn heinäk. 10 p:nä Palo Altoissa eräissä lepoaikassa, jossa hän viimeksi asui, ja hänet oli kiiruhdettu seuraavana päivänä ambulanssilla mainittuun sairaalaan, jossa hän sitten oli hoidettavana viimeiset yksitoista vuorokautta.

Pari viikkoa aikaisemmin Mrs. Holstin oli käyttävä Peraltasairaalaossa Oaklandissa tutkittavana leikkauksen varten, jonka avulla häneltä aioittiin poistaa viallinen keuhko koonaan. Lääkäri oli kuitenkin määrännyt varttomaan syyskuuhun asti, jolloin lupasi toimittaa leikkauksen. Sitten tämä ylittävää kohtaus ja siitä seurasi keuhkokuume, joka aiheutti kuoleman.

Vainajan sisar, neiti Maria Franssila, joka oli tullut Palo Altoon Suomesta kesäkuun puolivälissä, antoi sisarelleen parhaan ja hellimmän huolenpidon. Viimeiset yksitoista vuorokautta hän istui sairaan sisarensa vuoteen ääressä päivät päästään ja suurimman osan yöstäkin. Neiti Franssila aikoi viipyä Palo Altoon kunnnes sisarensa toipuu suunnitellusta leikkauksesta, ja oli ottanut virkalomaa toimestaan Suomessa ensi joulukuun asti.

Näin sitten päätti Liisa Holstin elämä, vaikka hän niin kauan ja tarmokkaasti taisteli vaikeita tautia vastaan ja toivoi paranevansa, joka joka jo näyttikin niin lupaavalla. Viime viikolla hän jo ehti käydä järjestämässä tri Holsti-vainajan jättämää keskenjääneitä asiapapereita kunntoon. Tärkeimmät kansainväliset asiakirjat hän oli sulkenut koteloihin, jotka vahvistivat nimikirjoituksellaan luovutettavaksi Suomen valtion arkistoon säilytettäväksi — aukaistava vasta 25 vuoden kuluttua, paitsi tieteilijöiden tutkimuksiin nähden oli jättänyt luvan määrättyille henkilöille niitä käyttää.

Vaikka hän oli jo päässyt pois parantolasta, Liisa Holsti oli vieläkin niin sairas henkitorvastaan, ettei hän saanut paljon puhua. Hänen sisarensa sa pahoitteli juuri sitä, kun jätti niin paljon asioita, joita hän ei ehtinyt kertoa. Odotti, että ensin tulisi terveemmäksi.

Vainaja muistoremoniat olivat heinäk. 24 p:nä Stanford Memorial kirkossa Stamfordin yliopistossa, samassa kirkossa, josta hänen miesvaimonsa saatiin viimein kalleen kuusi vuotta sitten.

Liisa Holstilla jäi Palo Altoon kaksi poikaa, Olavi ja Kalevi. Edellisen täyttää elokuussa 18 ikävuottaan ja jälkimmäinen on juuri täyttynyt 16 vuotta. Toisia lähimpiä omaisia ovat sisarensa Maria, helsinkiläinen koulunopettaja, joka on nyt Palo Altossa; veli ja toinen sisar Suomessa sekä Unkarissa kolmas sisar, joka on siellä naimisissa.

Hän oli syntynyt Lahdessa, vietti lapsuutensa Raumalla, käynyt koulunsa Helsingissä ja vihiytty avio- liittoon tri Rudolf Holstin kanssa Lontoossa. Hän oli 49 vuoden ikä-

nen, paljon kokenut ja nähnyt ihminen, joka joutui sairastamaan viimeiset kahdeksan vuotta elämästään. Hänen toivomuksensa mukaan hänen tuhkanensa viedään Suomeen yhdessä tri Holsti-vainajan tuhkan kanssa.

Olen usein kirjoittanut ja vedonnut Amerikan suomalaisiin Liisa Holstin raskaan sairauden aikana. Hän kertoi minulle niin monen monet ihmiset olivat muistaneet häntä, josta hän oli niin kiitollinen ja pahoitteli sitä, ettei voinut muuta kuin sanoa köyhän kiitoksensa. Mutta se tuli häneltä sydämensä syvyydestä, usein kyynelten kanssa.

Kaikkia häntä avustaneita ihmisiä kiitin nyt tämän kirjeen kautta. Se on ollut teitä ylevästi tehty hänen hyväkseen.

Nyt on tämä asia päättynyt. . .

Helmi Nelson.

Norwood, Mass.

Rannikkoalueen juhlat

on noin viikon perästä — elokuun neljäs ja viides päivä. Ohjelmaa suorittavat seuraavat henkilöt: juhla puheen pitää tunnettu sosialidemokraatti Yrjö Kallinen Suomesta, lausuntaja George Koskinen Quincyssä, laulusoolaja Kaarina Hill-Chapmanilta ja Axel Nielseniltä, Helga Gamzelin säestäessä. Mahdollisesti tulee lisäisiä soittoesityksiä. Ohjelma suoritetaan sunnuntaina, alkaen kello 13:30. Päivällisen tarjoilu aletaan puoli kaksitoista. Pitkin päivää on nuolen ja renkaanheittopilailua, joista jaetaan arvokkaat palkinnot. Iltäpäivällä suoritetaan jännittävät viestintoukkipilailut.

Juhlat aloitetaan lauantai-illan tansseilla Toivo Hillin orkesterin soittoa. Juhlapaikka on Ahon ranta, 111 Bullard st. Walpole, Mass. Tämä katu eroaa numero 1A valtatiestä Norwoodin ja Walpolen välillä. Kadun kulmaan ja paikan kohdalle laitetaan tienvalit.

Quincy ja Abingtonin tovereita pyydetään auttamaan paikallisia toimihenkilöitä suunniteltua samoin kuin edellisenäkin vuonna. Lauantai-iltaa ryhdytään tulla toimeen omilla voimilla.

Mrs. Waldemar Niemelä New Yorkista on ollut viettämässä kesää Willett järven rannalla tyttärensä Mrs. Aino Hantusen luona. Pojat Roy ja Basi ovat olleet mukana. Mr. Niemelä oli myöskin täällä lomalla viiden viikon ajan. Hän toimii Amalgamated union talorhymän yhteydessä olevan supermarketin hoitajana Bronxissa.

Onni Saari

on valittu väliaikaiseksi liikkeenhoitajaksi täällä United Cooperativ Society osuuskassan toimesta eronneen Väinö Leppänen tilalle, joka on mennyt New Yorkiin. Saari on mainittu osuuskassan entinen liikkeenhoitaja, mutta piti välillä useampia vuosia omaa ruokatarvikauppa paikkakunnalla.

Osuustoiminta

Osuustoiminnan täytyy kasvattaa jäseniään

Osuustoiminta on ennen kaikkea kullutusosuustoiminnan lähimpänä päämääränä on hankkia jäsenilleen ja kannattajilleen välttämättömiä kuitustarpeita mahdollisimman edullisilla hinnoilla ja laadullaan parhaita mitä saatavissa on. Joskus on osuustoimintaa kutsuttu myöskin vallankumoukselliseksi. Vallankumouksellista ei se tuon määrätelmän sananmukaisessa merkityksessä ole, mutta siitä huolimatta voidaan hyvällä syyllä sanoa, että osuustoimintaliike ja erikoisesti osuuskappaliike haluaa tehdä talousjärjestelmässään perusteellisia muutoksia siten että tavara ja tarvikkeiden tuottaminen tehdään ihmisten tarpeiden tyydyttämiseksi eikä voittoa ja keinoteltua varten kuten nyt on asianlaista.

Erikoisesti on pantava merkille ne keinot, mitä osuustoimintaliike käyttää päämääränsä pyrkimiseen. Sanottakoon heti että missään tapauksessa se ei pyri käyttämään väkivaltaisia keinoja vaan se käyttää yksinomaan siveellisiä menetelytapoja. Pe-

rusteellisia taloudellisia muutoksia ei voi suorittaa kaduilla ja toreilla, ne täytyy alkaa taloudessa ja perheissä kasvattamalla sukupolven miehiä ja naisia, jotka, kuten Ruskin kerran sattuvasti sanoi, pyrkivät kehittämään fyysisiä ja henkisiä kykyjään täyttämään korkeita velvollisuuksia, ei riidassa eikä kilvoittelun toistensa kanssa, vaan edistää ja hyödyttää kansainmistaan. Mutta juuri tässä tarvitaan tehokasta kasvatus-työtä.

Ellei meidän onnistu opettaa kansainmisiämme paremmiksi ja järkevimmiksi, emme myöskään voi rakentaa mitään parempaa yhteiskunnallista järjestystä. Ihmiskunta ei voi olla parempi kuin ne jäsenet, joista se on kokoonpantunut. Sen parantaminen on siis aloitettava yksityisen jäsenen kasvattamisella, jotta hänet saataisiin pystyväksi täyttämään yhteiskunnallisia velvollisuuksiaan.

Osuustoimintaliike on henkisen voima, joka kyllä työskentelee taloudellisessa elämässä, mutta ei ole sama kuin tämä. Osuustoiminta on paljon korkeammalla näillä taloudellisilla voimilla, joita hallitsemaan se on syntynyt. Sen tarkoituksena on alistaa valtaa alle olemassaolomme aineelliset edellytykset, kokehtaa siten ihmisen henkisiä ja siveellisiä sivistystä ja poistaa kaiken sen, mikä estää henkisen olemuksemme kehittämistä. Ainoastaan silloin käytä- tä täydellisen osuustoiminnan luonteen, kun näkee siinä sateen siitä suuresta valosta, joka lähetettiin maailmaan poistamaan pimeyttä, tietämättömyyttä, kurjuutta, itsekkyyttä ja ihmisten keskinäistä epäalua tais- tulla vallosta.

Voidaan sanoa, että tämä käsitös osuustoimintaliikkeestä on mieskohtainen. Olemme kuitenkin sitä mieltä, että ilman tämän moista vakaumusta ei kukaan todellinen osuustoimintamies voi kauan tulla toimeen. Ainoastaan se antaa hänelle rohkeutta taistella maailmaa hallitsevaa mahtavaa mammonan valtakunta vastaan. Se ainoastaan voi uudeelleen sytyttää sen innostuksen, joka välinpitämättömyyden ja ymmärtämättömyyden ilma- piirissä niin usein uhkaa sammuttaa ja se ainoastaan voi antaa sen luottamuksen, jota osuuskunnan jäsen niin kipeästi tarvitsee voidakseen voittajan suorittua taistelusta.

Salaisuutena siihen menestykseen, jonka osuustoimintaliikemiset ovat tähän asti saavuttaneet, on ollut heidän elävä uskonsa taistelusta korkean päämäärän- si hyväksi. Ja se että tämä liike on saavuttanut niin suuria tuloksia, riippuu siitä suuresta luovasta innostuneista ja vakavasta omaavista osuustoimintaliikemistä, jotka sen hyväksi ovat uhranneet elämänsä parhailla voimilla. Olkoon osuustoimintaliikkeen kannattajina ja sen toimijoina aina suuri ja alituisesti kasvava joukko miehiä ja naisia, jotka elähtävät tosi osuustoiminnallisen henki.

Korven kätöistä Kirj. Helga Nuorpuu

Tumman, tiehen metsän kuuse- humisista kummissaan. Miten paljon vuosisataisia salaisuuksia tiete- vätkään rökähtäneet puut, lahoava- vat kanot, jälkäläiset kivet. Vaan täl- laista salaisuutta kuin tänään eivät metsän vanhimmatkaan olleet vielä milloinkaan saaneet säilytettäväk- seen. Ei siis ihme, jos humina olikin kuin kummutta luvalla tulvallaan.

Aamulla, kun kastehelmet vielä kimailivat puokkain kovilla, kil- tävillä lehdillä ja ensimmäiset lin- tujen liverykset kiirivät korven tummasta kätöistä kohti autereista avaruutta, oli polku pitkin astunut nuori nainen valjuilla poskilla kuu- metäpien palo, silmissä ääneton, tus- kajnen hehku. Hän oli vilkullut ympäristön, taakseen kuin pahan omaatuntoa kantava. Ja kun pari lintua oli pyrkähtänyt lentoo siipään- täskytään, oli nainen pysähtynyt tuijottamaan eteensä silmissään mie- letön kauhun ilme ja purren pienillä hohtavilla hampailuilla alahuulensa verille. Sitten oli jännitys taas laennut ja hän oli astunut edelleen hieman horjahdellen.

Käsi varrellaan hän kantoi pientä käärtä, harmahtavia riepuihin kää- rittyä lasta. Ikivanhan naayakuksen luona hän oli pysähtynyt, vilkaissut vielä ker- ran häätäisesti sivulle, pujahtanut sitten kuusen riippuvien oksien suo- jaan. Sinne hän jäi hetkeksi, pillou- tui luonnon tuhansia uetajia kat- selta. Kuusivahus kätä äidin ja lapsen suojaansa ja vain se näki, mi-

ten kiihkeästä nuori, kalpea äiti painoi lapsen rintansa vasten ja suu- teli vertahtuilla huulillaan punai- sia pikkukasvoja. Lapsi parahi it- kuun, joka kajahti kuuluvana met- sin humisevaan hiljaisuudessa ja sai äidin häätäisesti painamaan lap- sen rintansa vastaan. Hän tuuditti lasta käsi varrellaan, ja se nukahutti pian. Äiti katsoi lastaan ja painoi nopeasti päänsä alemmaksi suudel- lakseen vielä kerran noita vattomia kasvoja. Vaan samassa hän jo ko- hotti päänsä. Ei, hänen täytyi voit- taä itsensä, lapsi heräisi taas ja hänen täytyi lähteä, palata. . .

Äiti kumartui, lasi lapsen sam- malmättäälle, katsoi sitä vielä ker- ran kyynelten sumenteesta näön ja sitten — hän työksiäsi esiin kuusen leveiten oksien lomalle ja lähti juok- samaan kuin takase-ajetta metsän- eläin.

Parin tunnin kuluttua hän jo kul- ki valtamaantiellä pieni kori kädes- sään ja siniruutuinen huivi kiedo- tuna somasti solmukeeksi yli tum- man tukan. Hän käveli reippaasti, vaikka väsymys tuntui hipivän lut- tin ja timiin, hän tervehti vastaan- tulijoita nauruisin, hymykuoppa- kumetäpien alla väristen. Mutta pitkin ripsien takaa pälyili katse pe- lokaana, arkana.

Hän koetti vakuuttaa itselleen, et- tä nyt oli taas kaikki hyvin, hän oli onnellinen, ja elämä olisi yhtä hy- nyllä kuin ennenkin. Olihan hän saanut asian hyvin salatuksi. Kaksi- kkoja sitten hän oli lähtenyt Kur- timetsän talosta, jossa hän oli pa- rellaan, mennäkseen — kuten hän lii sanonut — hoitamaan äitiään. En- nantä oli ollut niin herttainen ja hy- vä, sanonut, että tietysti hän antaa apua niin paljon, että äitiään jääsee hoitamaan. Oli vielä laitta- nut hyvät eväät mukaan. Vaan ei- hän Annilla ollut tarkoitustakaan mennä kotiin. Isänsä olisi tappanut hänet, jos hän olisi mennyt kotiin silloin. . . Eikä äitiäkään sairaana ol- lut. Se oli vain Ainin keksintö.

Hän oli mennyt Mustantölliin korvessa olevaan hyllytyyn metsä- nökkiin. Siitä oli nyt kaksi viikkoa pari päivää vailla. Ja nyt oli kaikki hyvin. Lapsellakin oli nyt hyvä olla tai ainakin pian olisi. . .

Aini pyyhkäisi käidensä kätöksi- tänsä. Kummallista, kuinka kelli- tarpatot työntyivät esiin, vaikka ol- tarhainen, viljeleä aamuhetki. Mut- tin oli nämä kaksi viikkoa elänyt ilin heikoin ruoia, ja kuitenkin ol- lut niin tuskantäyteistä. Hän oli uullut kuolevansa siellä yksinäisyy- tessä. Mutta nyt! Ainin väsyneet alat yrittivät nopeampaa taitia. Nyt lii toki lapsen parempi siellä kuin saavassa maailmassa. Vaan miksi! itenkin sydäntä niin kumma- unvat jättävän ja povea vasten pau- uuntui kuin pienet kasvat, silkinhe- to tulla tuntui hyväilevän ihoa. Äi- ti hellausti päänsä taaksepäin päät- tävästi. Ihän joutavahan hän ajat- ti! Suotta valvaisi itseään. Näen- näisesti reippaana Aini astui portista Kurkimäen kartanolle.

Auringon kultasäteet olivat jo tun- nin pari sitten kietoneet maan vii- neisillä kultarihmillaan. Nuo kul- aiset riimat olivat vähtellen muut- uneet himmeän hopean hoitoiksi. Pian oli suvinen yö uuvuttanut maan apmet uneen, soljnutun hyväilevänä ämären luonnon yli.

Korpin ukku. Vain vanha naa- rakusi valvoi ajatellen pientä ih- mispoliota, joka makasi tuossa sam- malmättäällä palloerose jalat paljai- na, punaiset pikkukädet nyrkissä ja rengitti yön kasteista ilmaa. Nyt apsi nukkuu. Se oli väsynyt itkem- seen, turhaan itkemiseen, sillä ku- taan ei tullut, kukaan ei auttanut.

Akkia kuului huuhkajan huuto, toinen, kolmas. Sitten raskaiten sil- tien laiska lektus. Joku ihminen huusi hämähäkkiä häiritsevän korven yötä. Kuului vain nopea askelten poljento pehmeällä sammalilla ja ja- laavuuksella liukkaalla polulla. Huohottaen syöksähti nuori nainen raavakuksen oksien alle ja vaipeu- vasten maahan polvellaan hän ko- votti lapsen käsi varrellaan, painoi sen kiihkeänä kokeilevaan poveaan vasten. Väsymyksen uuvuttamana hän sai esille vain puolalaisia, kuis- kaavia sanoja.

Ah, lapsi eli, eli. Mikä riemu, mikä autuus ja onni!

Aini istuutui sammalmättäälle no- lautuen kuusen runkoa vasten, ja apsen sydössä, ensin hiljaa, väsä- häneesti, mutta vähitellen yhä ah- naammin, alkoivat kyynelvet vuotaa äidin silmistä. Ne putoilivat poltta- vina, suurina helminä ensin hänen poskilleen ja siitä alas lapsen silkin- hienoihin huiuksiin ja pikkukasvoille. Hän ei käsittänyt, miksi hän oikeas- taan nyt itki: omaa pahuttaanko. Vaiko onneaan, iloaan, kun lapsi vie- lä ei?

Koko päivän hän oli touhunnut as-

Tilataks kauttamme

"Valitut Palat"

Suomessa ilmestyy suomenkie- lisen "Reader's Digest", joka lii hetetään suoraan sieltä tänne ti- laajalle.

Hinta nyt Yhdysvaltoihin \$30 RAIVA AJA Fitchburg, Mass.

kareissaan melkein mielettömän ta- voin raukean väsymyksen yrittäessä saada hänestä yllyllään. Hän oli nau- ranut, laulanut, puhunut paljon. Hä- oli tahtonut unohtaa, unohtaa. . . Vaan lapsen tulla tuntui hyväilevää nä hipovan hänen poveaan ja kor- viin kajahti edessänsä naavaavin kuu- sen ja vihreiden oksien takaa pilkotti pieni kääri. . .

Illalla oli ahdistus yltynyt. Väki siirtyi yöpuulle. Hän ei voinut enä puhua, ei nauraa, ei laulaa, ku- y- saapui hiljaisena. Hän istui tuolilla lukunaa ääressä hypistellen levotta- milla sormillaan esiliinassaan. Yöllä ei enää voinut tehdä työtäkään. J- akkia, istuessaan siinä penkillä, ym- arillaan toinen yö, hän näki kuin salaman huikaisevassa valossa loput toman sarjan tällaisia unettomia öi- tä, jotka odottivat häntä myykkinä kuitenkin kauhun kuvia täynnä syyt- tävinä. Hän oli valvelia ja kuitenkin kuin painajaisen ahdistamana. Sitä kesti vain lyhyen ajan. Näky oli poissa, mutta näyn valtaama- hän hypähti seisomaan, sieppasi nau- lasta oven pielestä huivinsa, työnsä säpin sryjäin ja juoksi kuistille, sa- man tien kartanalle, maantielle. Hän kuuli vain Hallin haukattavan par- tettaa kuin kysyvänä.

Ja näin hän kulki jälleen valta- maantiellä kuten aamullakin. Sini- uutuinen huivi oli nyt kiedottuna lapsen hentojen jäsenten peitteeksi. Ainin kalvonnousu oli varma, ilme va- jaa kasvoilla, päättäväinen. Nyt hänen oli hyvä olla! Hän tunisi teh- neensä oikean ratkaisun ja vaikka pienoinen levottomuus häivähelikin- nielikkien joukossa, puristi här- astä rintaansa vastaan kuiskailler- tiheään hellästi: "Sinua en jätä, en- n koskaan. . ." Lapsensa takia här- skaltaisi uhmata koko maailmaa. Hän kantaisi pilkan, häpeän, isänsä- ciouksen, äitiänsä tuskankyyneleet, kaiken hän jaksaisi kestää lapsen- ähden — kun

Massachusettsin sää: — Enimmäkseen kaunist, valtion länsiosassa joikin vähäinen ukkossade. Paltion viileämpää allalla. Huomenna pilvistä ja viileää, ukkossatella ilmapäivällä.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Lucy Helenissä on syntynyt tytär Mr. ja Mrs. Bruno Mælle (June Morgner), jotka asuvat numerossa 10 Senecakadulla.

Olympiakisojen merkeissä juhlat

Huomisiltana vietetään Saiman puistosalissa kivat juhlat olympialaisten merkeissä. Koko ohjelma-joukkue saapuu New Yorkista ja siinä on puhujia, soitattajia, laulajia, tasapainotaitelijoita jne. Kuulu suomalaisen musiikkimies Onni Laihanen pitää evustajineen huolen illan musiikkia esittävän soolaja useammallakin instrumentilla ja soitteen lopuksi repäisevät tanssit. Kun tilaisuuden ilmoitus julkaistiin edellisessä numerossamme tyydyimmekin viittamaan vain siihen lisäksi mainiten, että juhlasta kertyvät varat tilitetään New Yorkissa toimivan olympiakomitean kautta Suomen olympiarahtaan. Juhla alkaa klo 9 ill. Sisään-pääsy on 75 senttiä veroineen. Saiman ravintolakomitea ohjehtii ravintolasta, josta on saatavana palloleivonnaisia, kassia kahvia, makolisia "kuumakioita" ja virvoittavia juomia jo klo 7:stä alkaen.

UUTISILMOITUKSIA

ASHBY, MASS. Mustikoita saa pöimä maaltani 10c varti. — Matti Joki, Jewett Hill Road, Telef. 34-21.

FITCHBURG Kaikenlaisia radioita ja äänilevysoittajia korjataan kohtuullisin hinnoihin. Haetaan kotia ja tuodaan. — Toivo Lämäsä. Puh. 2-2685.

Halutaan neljän huoneen tennementti kylpyhuoneen kanssa. — Frank Luokkala, 9 Omena Pl. — Tel. Dial 2-9588.

Ailin Autokoulu. Ajoläksyjä annetaan päivittäin. — Puhelin 5-5284.

LEOMINSTER, MASS. Maksamme korkeimman markkina-hinnan broilereista ja kanoista Soittakaa telef.: Leominster 2474.

RUTLAND, MASS. Halutaan keski-ikäinen nainen hoitamaan yhden miehen taloutta farmille. Helppo työ ja hyvä koti kunnon naiselle. — H. Heiniluoma, Rutland, Mass. — Tel. 192-13.

WESTMINSTER Poimikaa mustikoita alennetulla hinnalla. Omin astioihinne poimita 10 senttiä varti. Uusi maa, paljon marjoja. — Otto Mackey, Newcomb Road, Westminster.

Silmälasit

akärin tarkastuksella saatte meiltä akista halvemmalla ja taatusti hyvät. Jos ostate lahjaksi kulta- tai hopeatavaraa on silloin edullisempi tui meille. Meiltä saatte erikoishinalla.

C. J. KAUPPINEN
11 Main St. — Fitchburg, Mass
Tel. 2-9055

AIR CONDITIONED FITCHBURG THEATRE

Tänään ja huomenna
ROBERT YOUNG ja BETSY
DRAKE elokuvassa

"THE SECOND WOMAN"
— Ja elokuva —
"BONNE"

Sunnuntaina, maanantaina-
tiistaina ja keskiviikkona
ANN DVORAK ja GENE EVANS
elokuvassa

"I WAS AN AMERICAN
SPY"
Ja ROD CAMERON elokuvassa
"CAVALRY SCOUT"

AIR CONDITIONED
SAXON Päättyy
lauanant-ilana
D-nald O'Connor - Piner Laurie
"FRANCIS GOES TO THE
RACES"
Kello 1:00-3:45-6:30-9:25
Ja elokuva "CONGO LAISE"

Suomi U.S:n radiossa

Tulevia, vuoden 1952, Olympia-kisoja silmälläpitäen on yleinen mielenkiinto Suomea kohtaan vain kasvamaan kasvanut. Siitä on parhaana esimerkkinä lukuisat lehdistön ja julkaisujen kirjoitukset ynnä radioverkostojen osoittama huomio.

New Yorkilainen radio-asema, WOR, ja Mutual Broadcasting System lähettivät edustajansa, Miss Barbara Welles'in, Suomeen muutamiksi päiviksi ja siellä hän on levyttänyt erittäin mielenkiintoisia ohjelmia täällä esitettäväksi. Nämä hänen levytyksensä, joissa m.m. tulee puhumaan pääministeri Urho Kekkone, toimittaja Elias Erkkö, professori Alvar Aalto, kansanedustaja Kyllikki Pohjala y.m., tulevat radioitaviksi WOR-aseman kautta New Yorkissa heinäk. 27, 30 ja 31 p:nä kuin myös elok. 1 p:nä klo 4 ip. Mutual Broadcasting System radiot yhdistetyn ohjelman Suomesta lauantaina, elok. 4 p:nä, klo 10:30 ap.

VOUKRANNOSTAMISIA HYVÄKSYTTY PALJON

Worcesterkauntin pohjoisosan vuokra-asoiden huoltaja Thomas H. Courtney ilmoittaa että tk. alkuun mennessä on tänä vuonna hyväksytty 21,433 tapauksessa, eli noin 90 prosenttia isäntien vuokratilaisuuksista. Tämä on johtunut vuokrasäästöelysty-työstä, josta isäntien—vuokralaisten yhteisistä sopimuksista. Vuoden alkupuolella maksoivat tämän piirin vuokralaisnät palautuksia ja sakkoja vuokralaisilleen liian korkeiden vuokrien kiskonnasta yhteen-työs \$28,822 joko oikeuden päätösten mukaan tai vapaaehtoisesti. Saman ajan kuluessa annettiin isännille oikeus vuokralaisensa häätämiseen 829 tapauksessa ja 109 tapauksessa häätöpyyntö evättiin.

SOTILASKARKURI PIDÄTETTY

Eläinsilana vangittiin täällä 19-vuotias Fort Devensin sotilas William Thomas syytettynä leiripaikkansa putkasta karkaamisesta ja täällä B & M rautatien varastohuoneeseen murtautumisesta. Leirin putkassa hän oli ollut kärsimässä rangaistusta luvattomasta poistumisesta Fort Devensistä. Thomas on kotoisin Amitystä, N.Y.

TAXI

24 tunnin palvelu
YELLOW CAB CO.
Puh. 3-6401

August BECK

PACKAGE STORE
846 Main St., Fitchburg
Tel. 5-5617

Parhaita viinejä, konjakkeja, hienoja liköörejä ja Mallasjuonia huikaan halvemmalla kuin muut. Monipuolisin valikoima Fitchburgissa.

DeBONIS THE FLORIST

Kukkasia kaikkiin tilaisuksiin
715 Main St., Fitchburg
Vastapäätä City Haalia

BUSSEJA NEW YORK CITYYN LAKE WORTHIN, FLA.

FITCHBURG TRAVEL SERVICE
239 Main St., Fitchburg.

"Depend on Independent"

Independent Cab Company
Autoja kaikkiin tilaisuksiin.

Tel. 3-3006

13 Prichard Street Fitchburg.

Nashuaajoen veden puhdistus viivästyy

Jo pitkät ajat sitten kerroimme, että tarkoitettu paperitehtaat, joista tehtaiden käyttämä vesi lasketaan takaisin Nashuaajoen samaan sakkana, ryhtyvät laittamaan omia puhdistuslaitoksiaan, joista jockeyn laskettu vesi on kirkasta ja täysin puhdasta. Kolmen vuoden ajan ovat paperitehtaat olleet tässä toiminnassa. Crocker Burbank paperitehtaalla ovatkin jo tällaiset puhdistuslaitteet käytössä, mutta jotkut ovat vasta niiden asentamishankkeissa. Nyt ilmoitti Fitchburg Paper Co., että sen pyrkimykset asiassa taas viivästyvät, kentiespä puolelta-sta vuodella siksi, ettei saada puhdistuslaitteita tarvittavaa terästä. Mainittu tehdas oli aikooa ruveta rakentamaan laitteita, mutta nyt on puute teräksestä aiheuttanut viivästyksen. Asiaa kirstiä se, että valtion terveyshuollon taholta on ilmoitettu, että ellei F. P. Co. pian ryhdy puhdistuslaitoksen valmistamiseen, ryhdytään asian vaatimustenmukaisiin, sillä tehtaiden kaskettien veden likaisena jockeyn käyttäminen vaarantaa yleistä terveyttä. F. P. Co. taholta selitetään olevan valmiita puhdistuslaitoksen rakentamiseen, kunhan vain saatetaan terästä puhdistustankkia varten. Putket ja muut tarvittavat laitteet ovat jo hankittuina. Teräs on tällä Hammond Iron Works tehtaalla. Warrenista, Pa., mutta sieltä on ilmoitettu, että tilauksen täyttämiseen tarvitaan erikoisen lupa, jota ilman teräksen saanti saatetaan viivästyä huomattavasti.

Tällaista luvaa varten on tehtaan puolesta pyydetty suostuksia valtion terveyshuollolta ja armeijalta, sillä Fort Devensin taholta on myös valitettu Nashuaajoen saastaisuudesta. Terveystuolto ei kuitenkaan voi tehdä asiasta mitään. Armeijan ja liittöhallituksen taholta, johon myös asiaa kerrotaan vedotuin, ei ole saatu vastausta. Ja sellaisena asia on nyt Terveystuolto väittää, että tarkoitukseen on konkritinen tankki yhtä hyvä kuin teräksinenkin. Tehdas taas selittää sellaisen tankin tulevan kaalimmaksi kuin teräksinen ja ettei se ole pitkänsä päälle yhtä tehokastaan.

Paisi Crocker Burbank tehdasta, jonka puhdistuslaitte on ollut käytössä vuodesta 1948 lähtien, myös Falulah tehtaalla on ollut jo joitakin kuukausia käytössä samanlainen laite ja nämä ovat puhdistaneet Nashuaajoen veden melkoisesti. Nashuaajoen veden käyttäjiä ovat monet muutkin kuolin mainitut tehtaat, Grotonissa, Leominsterissa East Pepperellissä ja Townsendissä. Joen veden puhdistus on käynnissä myöskin Ayerissa, jossa paikkakunnalla viemäriaitos on uudeleen järjestelyn alaisena. Nähtäväksi jää, saako F. P. C. terästä laitteita varten, vai suostuuko se rakentamaan tankin konkritista. Joka tapauksessa näyttää Nashuaajoen veden puhdistus viivästyvän ja mutkistuvan.

Perjantaina — Frank Anastasio selostaa idän osuusliikkeiden nykyistä tilaa. Kurssilaiset myöskin esittävät ohjelmaa.

Ne, jotka eivät kirjoittaneet koko viikoksi, voivat käydä iltaisin kuulemassa puhujia. Osuusliikkeiden taholta järjestetään autoja menemään iltaisin Wellesley Collegeaan.

MAIDON HINNAN ODOTETAN NOUSEVAN ELOKUUN 1 PÄ

Worcesterissa odotetaan maidon hinnan nousevan elokuun 1 p:nä puolella sentillä kuortia kohti sen eilen tehdyn päätöksen seurauksena, jonka mukaan Bostonin, Lawrence-Lowellin, Springfieldin ja Worcesterin maidon varustajat saavat samanlaisen korotuksen. Nämä alueet kuuluvat liittövaltion maitotuotannon huollon alaisuuteen. Maitokauppiat tavallisesti siirtävät hintojen kohoamisen kuluttajien maksettavaksi. Worcesterissa on alhaisten maidon hinta nykyisin 21 $\frac{1}{2}$ senttiä. Tuottajille maksettavaa hintaa kohotettiin paikkakojen korotuksen vuoksi. Worcesterin alueeseen kuuluvat itse Worcesterin ohella Auburn, Boylston, Clinton, Grafton, Holden, Leicester, Millbury, Northbridge, Paxton, Rutland, Shrewsbury, Spencer ja West Boylston.

SIVILIPUOLUSTUKSEEN HENKILÖKUNTAA

kaivataan Lunenburgissa. Tätä taroitusta varten on sikkäläisen siviilipuolustuksen johtaja, Richard Gray, lähettänyt 280 henkilölle pyynnön mainittuun toimintaan yhtymiseksi. Lunenburg on ainoa yhdyskunta täällä

sopraano Miss Violet Banks ja Winchesterissa olevan Morningside-leirin nuoret laulajat.

Co-op kesäkurssille saatavana stipendejä

Fitchburgin kolme suurta osuusliikettä — United Co-operative Farmers, Inc., United Co-operative Society ja Workers Credit Union tarjoavat stipendejä Co-op kesäkurssille, joka pidetään Wellesley Collegessa, elokuun 5—11 p:nä.

Ne, jotka ovat kiintyneet hakemaan näitä stipendejä, voivat esittää hakemuksensa johonkin näiden kolmen liikkeen konttoreista.

Kurssilla opetetaan osuusliikkeiden hallinnollisissa, liikkeenhoidollisissa ja kasvatustoiminnan puolisissa. Opettajina toimivat kokeneet osuusliikkeen toimintamiehet ja -naiset.

Kurssilla tulevat puhumaan iltaisin Billings salissa kello 7:30 tunnettu osuustoimintamiehet seuraavassa järjestyksessä:

Sunnuntaina, — Herbert Evans, Ohio Farm Bureau Insurance yhtiöiden vara-presidentti ja henkilökunnan johtaja.

Maanantaina — Wallace J. Cambell, Cooperative League'n Washingtonin viraston johtaja.

Tiistaina — Yrjö Tällinen, Suomen osuusliikkeistä, joka parhaillaan on Yhdysvalloissa tutkimusmatkalla valiodepartmentin vierana.

Keskiviikkona — Harry Laidler, League for Industrial Democracy'n sihteeri.

Torstaina — Roy McCorkel, tunnettu osuustoimintamies joka on juuri palannut Euroopasta, jossa hän vietti 2 vuotta CARE'n palveluksessa.

Perjantaina — Frank Anastasio selostaa idän osuusliikkeiden nykyistä tilaa. Kurssilaiset myöskin esittävät ohjelmaa.

Ne, jotka eivät kirjoittaneet koko viikoksi, voivat käydä iltaisin kuulemassa puhujia. Osuusliikkeiden taholta järjestetään autoja menemään iltaisin Wellesley Collegeaan.

MAIDON HINNAN ODOTETAN NOUSEVAN ELOKUUN 1 PÄ

Worcesterissa odotetaan maidon hinnan nousevan elokuun 1 p:nä puolella sentillä kuortia kohti sen eilen tehdyn päätöksen seurauksena, jonka mukaan Bostonin, Lawrence-Lowellin, Springfieldin ja Worcesterin maidon varustajat saavat samanlaisen korotuksen. Nämä alueet kuuluvat liittövaltion maitotuotannon huollon alaisuuteen. Maitokauppiat tavallisesti siirtävät hintojen kohoamisen kuluttajien maksettavaksi. Worcesterissa on alhaisten maidon hinta nykyisin 21 $\frac{1}{2}$ senttiä. Tuottajille maksettavaa hintaa kohotettiin paikkakojen korotuksen vuoksi. Worcesterin alueeseen kuuluvat itse Worcesterin ohella Auburn, Boylston, Clinton, Grafton, Holden, Leicester, Millbury, Northbridge, Paxton, Rutland, Shrewsbury, Spencer ja West Boylston.

SIVILIPUOLUSTUKSEEN HENKILÖKUNTAA

kaivataan Lunenburgissa. Tätä taroitusta varten on sikkäläisen siviilipuolustuksen johtaja, Richard Gray, lähettänyt 280 henkilölle pyynnön mainittuun toimintaan yhtymiseksi. Lunenburg on ainoa yhdyskunta täällä

alueella, jossa tällaiseen henkilökunnan hankintaan on ryhdytty. Korteissa pyydetään niiden saajia ilmoittautumaan siviilipuolustuksen toimintaan paikkakunnallaan. Varsinkin niitä, jotka eivät enää ole opiskelleet asepalveluksessa, haluttaisiin saada harjaantumaan siviilipuolustuksen moninaisiin toimiin.

18—26 ikäisten miesten rekisteröinti

Kaikkien 18—26 ikävuosien välillä olevien aseväestä päässeiden, jotka eivät jo ole rekisteröityneet, on lain mukaan rekisteröidyttävä paikallisessa kutsuntatoimistossa. 30 vuorokauden sisällä eron saannistaan. Tähän ryhmään kuuluvat myös rannikkovartioston, rannikko- ja geodeettisen osaston sekä terveyshuollon miehet. Valtion kutsuntatoimiston johtaja eversti Chester A. Furish sanoi tehdessään edellä olevan ilmoituksen, että monet valtiomme kutsuntatoimistoista olivat valittaneet, ettei mainittua lainkohtaa noudateta. Kutsuntatoimiston mainittu lain kohta kuuluu:

"Jokaisen miehen, joka on a) saanut vapautuksen aktiivisesta palveluksesta asevoimista, rannikkovartiostosta, rannikko- ja geodeettisesta osastosta tai yleisestä terveyshuollosta ja b) ei ole rekisteröitynyt ennen vapautuksensa saamistaan on rekisteröidyttävä henkilökohtaisesti paikallisessa kutsuntatoimistossa 30 vuorokauden kuluessa vapautumisestaan lukien."

Tämän määräyksen laiminlyöminen on lain rikkomista ja saattaa siitä koitua ankara rangaistus. Rekisteröitymisvelvoitteen ei ole pakko matkustaa tätä varten kotiseudulleen, vaan voivat he ilmoittautua lähimpään kutsuntatoimistoon antaen täydellisen kotioitteensa rekistrituessaan.

VANGITTIIN TOVERINSA TAHALISETA HUKUTTAMISESTA

Eilen vangittiin Keenessä, N.H. New York yliopiston oppilas 20-vuotias Elliot Zeck syytettynä Fluishingistä, L.I. kotoisin olleen toverinsa 21-vuotiaan Melvin H. Tigerin tahallista hukuttamisesta. Vaikka Zeck tiesi, ettei hänen toverinsa osaa uida, oli hän tahallisesti kaatanut kanootin Spoffordjärven keskiviikkona. Zeck kielsi syyllisyytensä toisen luokan murhaan ja hänet vaadittiin 2,500 dollarin takaus. Korkein rangaistus toisen luokan murhasta on 10 vuotta vankilaa. Moniammat opiskeleja ovat työskennelleet kesälomansa ajan eräässä keenealaisessa hotellissa.

H. O. RUSSELL SOTILAIEN KESKUKSEN HOITAJAKSI

Lowen taloon perustettavana aseväkeen kuuluvien lepo- ja huvituskeskukseen johtajaksi on majuri Levanti nimittynyt numerossa 4 Joslin placeassa asuvan Howard O. Russellin, joka aikaisemmin on toiminut USO:n ja YMCA:n johtajana. Hän saa vuosipalkkaa \$4,000 ja alkaa ne hän toimensa ensi maanantaina. Kun ne monet teknilliset ja lailliset esteet, jotka ovat estäneet monen vuorokauden ajan Lowen talon keskuksen avaamista, ovat vihdoin poistuneet, voidaan nyt tämä USO:n toiminnan jatkaja aloittaa. Talo on maalattu ja kaikinpuolin kunnostettu ja nyt siihen asennetaan lämmitys-laitteita. Askettiin valtuusto myöntäsi keskuksen juokseviin menoihin \$5,308.

SUURI TULIPALO PRINCETONISSA

Eilen Princetonissa Mrs. Ruth Wilsonin talossa Beamanien varrella syttyneen tulipalon sammutustyössä loukkaantui kolme palosotilasta. He kaikki saivat ensiapua lääkäreiltä ja pääsivät koteihinsa. Tuli oli pääsyt irti savutorvesta lentäneestä kipenestä ja levisi se yli talon yläkerroksen tuhoten sen. Alakerroksen kalusteet ja vaatekapparit saatiin peastetuksi. Vahinko arvioidaan \$7,000 dollariksi.

Myöhemmin eilen teki tuli tuhoa noin \$500 dollarin arvosta Westmin-

LEDGEMONT

lonenlaisia hedelmiä ja vihaneksia suoraan farmilta. Munia uuraan omalta farmiltamme. Puhdistettua siipikarjaa sekä kukkia.

Ledgemont Stand

State Road
Lunenburg, Mass.

HALUTAAN tottunut siipikarjan hoitaja.

ainuisia oleva, raitti mies. Neljän vuoden asunto, jossa on kumina, vesimö, ja sähkö, ja palkkaa \$40 viikossa. HILL TOP POULTRY FARM, Bayberry Hill, Townsend, Mass.

MURTO BOYTLED GAS

Fitchburg-Greenville Rd., Mason, N.H. Puh. Greenville 24-14 tai Fitchburg 2-3979
asia ja käytettyjä öljy- kaasuheljoja Taloustarvikkeita.
opea palvelu. Palvelumme käsittää Massan ja N.H. valtiot.

tertien varrella olevassa George Weldonin talossa. Ei tiedetä, mistä tuli pääsi valloilleen.

RINDGEN "COUNTRY FAIR"

Rindgens vietetään tänään markkinapäivää, mikä tavallisesti muodostuu perinteisen country fairin tapaiseksi. Markkinahulina alkaa jo klo 3 ip., jolloin myydään kaikenlaisia kaveita ja pelaillaan. Ravintolassa tarjoillaan illallinen klo 5—7 välillä. Sateen sattuessa markkinat pidetään Congregational kirkon salissa. Illallisen jälkeen alkaa huvitusohjelma klo 8 ill. Sen päänumerona on gardenilaisen Heywood-Wakefieldin soittokunnan konsertti, jonka jälkeen seuraa kentällä yleinen tanssi, jossa nähdään sekä vanhoja että nuoria tansseja ja tanssijoita.

WOODBURY EROAA TOIMESTAAN KORKEAKOULUSSA

Vaikka virallista ilmoitusta ei olekaan tätä kirjoittaessa annettu liikkuu paikkakunnalla huhuja, että korkeakoulumme urheilujohtajan toimesta on Stephen T. Woodbury jättänyt erohakemuksensa ja että Martin J. McDonough harkitsee saman koul-

lun pesäpallon ohjaajan toimesta eroamistaan. Edellisen kerrotaan jättäneen erohakemuksensa jo kesäkuun 21 p:nä, koulun päättöpäivänä. Hän on saanut \$150 palkkaa ja McDonough on saanut \$200 pesäpallon ohjaajan toimesta. Kumpikin heistä on toiminut opettajana täällä. Mr. Woodbury sen lisäksi on Aca-demykoulun apulaisjohtajana.

Seurakuntautisia

EV.LUT. SEURAKUNTAPIIRI
Fitchburg: Ensi sunnuntaina on kello 9:30 ap. jumalanpalvelus ja Herran ehtoollisen vietto. Mäntyrannassa on sitten kello 12 hyvä päivällinen ja kello 2 iltapäiväjuhla, jossa puhuu past. M. Wiskari.
Tervetuloa! — E. Penttinen.

AIVOASKARTELUA

1. Kuinka vanha on Suomenlinna (Viapori)?
2. Kenen kuva on Yhdysvaltain yhden dollarin setelissä?
3. Kuinka monta vuotta sitten J. W. Snellman syntyi?
4. Onko vuosi aina alkanut tammi-kuulla?
5. Mitä tarkoitetaan pan-amerikanismilla?

Parhainta onnea, menestystä ja terveyttä
toivotamme teille

Manda ja Daneli Taavitsainen

40:nneen häpäivänne johdosta, jota vietettiin
yllätyksinä kesäkuun 27 p:nä 1951

Olette kunnialla kantaneet leiviskänne, yhdessä nautineet ilot ja onnen murut. Tyyneesti vaieten kantaneet elämän surut. Olette ansainneet kunnioituksemme ja vlpittömät onnittelumme — S. K.

Gardner, Mass.

Helen ja Wiljo Taavitsainen
Sylvia ja Yrjö Taavitsainen
Emil Taft

Elma ja Reino Rajaniemi,
Ashburnham, Mass.
Fannie ja Irene Davis,
Worcester, Mass.

Josephine ja John Teittinen,
S. Ashburnham, Mass.
Ellen ja Tommy Francis,
Westminster, Mass.

Nelma ja Russell Grainger,
Westminster, Mass.
Iria ja Tauno

Elli Salo ja Eino,
Westminster, Mass.
Rauha ja Albin Taavitsainen
ja perhe

Aili ja Wainö Himottu
Hilda Wesoja
Sigrid Kauppinen
Anna Herk

Olga ja Toivo Hakkarainen
Riika ja John Sormunen
Fannie ja Eino Lehtovaara
Sanni Wihanto

Elviira ja John Wiinikainen
Mr. ja Mrs. Eino Kajander
Hilda ja John Oinonen
Ida ja Victor Stenvall

Taneli Hämäläinen
Ida ja Matti
Miina Kaarela
Olga ja Jalmari Wirta

Mamie ja George Jennerson
Mamie ja George Jennerson

Mattila Kautto
Impi Hänninen
Hulda ja Ilmari Eloranta
Greta Suutari

Aune ja Wainö Lehtinen
Ruusa ja Eino Penttinen
Elsa ja Juho Suominen
Thelma ja Arthur

Hakkarainen
Lydia ja Asarias Laitinen
Aune ja Michael Szac
Hilda Hämäläinen

Lili ja Reino Asikainen
August Tyrväinen
Sandra ja John Hendrickson
Mary ja John Menne

Hilda ja John Manninen
Fanny ja Fabian Hakkinen

Ashburnham, Mass.
Urho ja Hilda Roy
Irma ja Raymon Leslie
ja perhe

Elsa ja Rudolph Koski
Leominster, Mass.
Uno ja Handis Rustari

Winchendon, Mass.
Mrs. Mary Mieskolainen
Mr. ja Mrs. Ledevino
Antognoni

East Templeton, Mass.
Wilma ja Anton Elomäki
East Jaffrey, N.H.

Fanny ja Kalle Jurva
Hudson, Mass.
Elvi ja Henry Salmela

— Sydämelliset kiitoksemme —

kaikille teille sukulaiset ja ystävät siitä yllätysvierailusta jolla kunnioititte ja ilahduttitte meitä 40-vuotisen häpäivämme johdosta kodissamme.

Kiitämme toimeenpanjoita: Olga Hakkarasta, Hilda Wesolaa, Ida Wanhala ja Anna Herkkiä. Kiitämme kaikkia osanottajia raha y.m. lahjoista Teitä myös, jotka ette olleet tilaisuudessa. Kiitämme hyvästä kahvintarjoilusta. Kiitos Edward Karjalaiselle puheesta ja Sigrid Kauppiselle runosta. Teitä kaikkia kiitollisuudella muistaen.

Manda ja Daneli Taavitsainen

4 Jay Street, Gardner, Mass.

LEO REPONEN

Täydellinen Vakuutuspalvelu

HENKIVAKUUTUKSIA
PALOVAKUUTUKSIA
AUTOVAKUUTUKSIA
ja kaikkia muita
vakuutuksia.

YLEINEN NOTAARI
APULAISHERIFFI
MATKAILUTOIMISTO
Tuloverokavakkeita
tätystään

Kohteliaimmin pyydän teitä kääntymään puoleeni kaikissa asioissa, joissa voin teitä palvella. Olen aina teidän palveluksessanne.

63 PARKER ST. MAKI BLDG., GARDNER, MASS.

TOWNSEND, MASS.

ARON Sex-Link Kananpoikia

Mass. (U.S.) hyväksyttyjä pullorum-vapaiksi

ARO'S POULTRY FARM